Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 178 (2180) ♦ Субота, 25 вересня 1999 року ♦ Ціна договірна

«У Таращі люди найкращі»

У переповненому залі Таращанського районного палацу культури Голова Верховної Ради, кандидат у Президенти Олександр Ткаченко зустрічався з виборцями.

О. Ткаченко вів відверту розмову з таращанцями. Він сказав, що у змозі за півроку розпочати відродження України, що вже через три місяці після перемоги на президентських виборах ми забудемо, що таке невиплата пенсій і зарплат. Кошти, що обминають бюджет і витікають за кордон, будуть повернені у державне русло.

Щоб віддати заощадження населенню, треба мати щороку у бюджеті 10—12 млрд. гривень. Тоді протягом 10—15 років увесь борг своїм громадянам держава поверне. Ці розрахунки цілком реальні.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Акценти

Звернення до народу України

Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка

по телебаченню, опубліковане в «Голосі України» 24 вересня, — наче ковток свіжого повітря. Адже нам намагаються втовкмачити: в Україні все гаразд, а якщо й погано, то тільки через депутатів. Олександр Ткаченко практично прорвався на телебачення. І він сказав народові правду про наше життя. Це важливо — почути те, що думаєш сам. Хоч як старалися супроводжувати його виступ специфічним відеорядом, знівелювати його не вдалося. Не треба мати нас, виборців, за простаків.

Київ. **Сидір СКОПЕНКО.**

25 вересня

✔ 1920 р. На Херсонщині народився кінорежисер і актор Сергій Бондарчук.

✔ 1932 р. Народився Анатолій Солов'яненко, видатний український співак.

✔ 1938 р. Створено Спілку художників Української РСР.

✔ 1986 р. Звання Героя Радянського Союзу за мужність, виявлену під час ліквідації аварії на ЧАЕС, присвоєно Вікторові Кибенку та Володимирові Правику (посмертно), а також Леонідові Телятникову.

Смерекову хату на крутій горі

придбано сім'ї Ледчаків з допомогою газети Верховної Ради

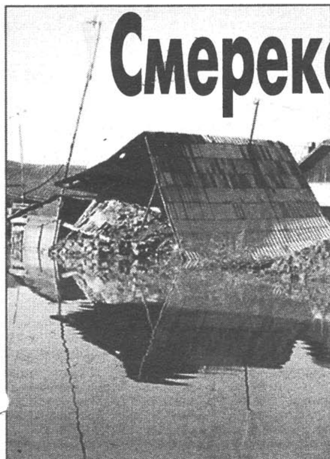

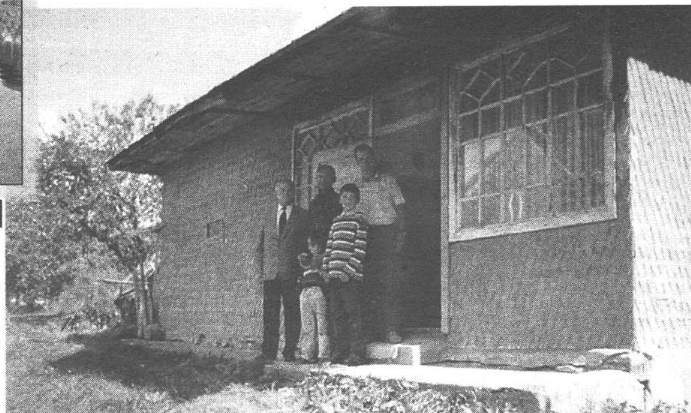

Акція: житло потерпілим

20 лютого цього року «Голос України» опублікував матеріал «Хмарка сонця не заступить». Ішлося про те, що під час торішньої листопадової повені на Закарпатті трагічно загинула мати п'ятьох дітей. Жила родина у присілку Рудавець гірського села Майдан на Міжгірщині. В чужій хаті, бо власної Ледчаки не мали. *(Закінчення на 12-й стор.).*

Фото Анатолія ЛИСЕНКА.

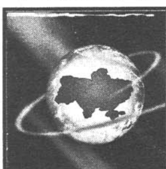

XX століття: українські акценти

8-9

Степан з Почаєва вернувся?

15

Секвеструвати не можна

Україна посідає останнє місце за професійним рівнем вітчизняної бюрократії та за рівнем ефективності податкової системи серед 59-ти країн, за даними Гарвардського університету. Ніби за Гоголем: дві біди — багато дурнів і багато податків.

Чиновник з малою зарплатою — або корупціонер, або дурень. А послухати владу, то з корупцією ми не маємо нічого спільного, тож виходить...

Що з того виходить, читайте на 14-й сторінці.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Я вам пишу...

Виборець радить кандидатові в Президенти

Високоповажний Леоніде Даниловичу!

Першого вересня на святі знань від Вашого імені за дорученням Вашої довіреної особи В. Г. Акопяна сільський голова передав учням з малозабезпечених сімей 120 безкоштовних щоденників з кольоровими портретами Вас та Вашої довіреної особи. Батьки цих учнів голосуватимуть тільки за Вас.

Якщо Ви надішлете свої портрети в кожну сім'ю, то впевнений, що всі 1200 виборців Широколанівки віддадуть свої голоси лише Вам. Вони одностайно скажуть: «Леонід Данилович Кучма — наш Президент!!!»

Шановна редакціє «Голосу України», який є голосом українського народу (та Президент Кучма так не вважає. — **Прим. ред.**), свої поради кандидату в Президенти надсилаю в поштовому конверті. Не боюся, що хтось побачить прізвище, а боюся, що через те лист може не дійти до Києва.

З повагою до «ГУ» Віктор САБАЛДАШОВ, учитель історії середньої школи села Широколанівки Веселинівського району Миколаївської області.

○ В Ялтинському центрі «Артек» відкрився 2-й Міжнародний дитячий хоровий фестиваль, присвячений 200-літтю з дня народження Пушкіна.

○ Для ремонту зупинено 1-й блок Південно-Української АЕС.

○ У Закарпатській області затримано 82 нелегали.

P.S.

Багато дурнів і багато податків

У номер

✔ **Київ**

Повідомлення

Асоціація народних депутатів України проводить позачергові збори для зустрічі з кандидатами у Президенти України, які відбудуться 1 жовтня 1999 року об 11-й годині за адресою: м. Київ, вул. Банкова, 6—8 (зала засідань, 2-й поверх).

Довідки за тел. 293-41-91.

Правління Асоціації народних депутатів України.

Тест для кандидата

Кандидат у Президенти, народний депутат Євген Марчук висловлюється за внесення змін до закону про вибори Президента, які передбачають «визначення здатності» кандидата керувати країною.

«Потрібен своєрідний тест чи механізм, який давав би можливість визначити здатність того чи того кандидата в Президенти взяти в свої руки державу», — сказав Є. Марчук під час зустрічі з виборцями в Тернополі, повідомляє Центр журналістських досліджень.

На його думку, цей тест має допомогти з'ясувати, «що вміє робити, що вже зробив і що взагалі здатний зробити в майбутньому той, хто претендує на пост глави держави».

Євген Марчук не заперечує також можливості проходження кандидатом і медико-психіатричної експертизи.

Попутного вітру великому кораблю

Завтра ВАТ «Завод Ленінська кузня» спільно з Українським промислово-інвестиційним концерном спустять на воду новий суховантаж ROBO-1 класу TEU. Судно збудоване на замовлення голландської компанії ROBO international B. V. лише за 8 місяців. Це вже третє за рік замовлення, виконане столичними корабелами. Воно унікальне за максимальною довжиною корпусу — 110 м та валовою місткістю — 1617 т.

Загальна вартість проекту становить 1 мільйон 200 тисяч німецьких марок.

✔ **Страсбург**

Жовтень буде на візити багатий

На 18—19 жовтня заплановано візит в Україну діючого голови Комітету міністрів Ради Європи міністра закордонних справ Ісландії Голдора Асгрімсона. Про це він сам повідомив, виступаючи в Страсбурзі на сесії ПАРЄ. Супроводжувати його має генеральний секретар РЄ Вальтер Швіммер. Члени української делегації в ПАРЄ (які вважають, що цей візит організовано нашим МЗС із метою передвиборної пропаганди кандидата в Президенти України Леоніда Кучми) намагалися добитися перенесення термінів приїзду керівників РЄ на пізніше. Було складено відповідний меморандум і проведено низку переговорів та консультацій. Проте, найімовірніше, візит таки відбудеться.

(Закінчення на 7-й стор.).

✔ **Фотофакт**

Біля столичної міськради представники об'єднання «Молодь — надія України» провели мітинг, де вимагали не підвищувати тарифи на житлово-комунальні послуги.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

«У Таращі люди найкращі»

(Початок на 1-й стор.).

Олександр Ткаченко сказав також, що політика розпаювання земель за ситуації, коли населення без грошей і триває його зубожіння, є антинародною. Вона створює умови для скуповування землі, «щоб один жив, а сто наймитували у нього».

Позичати — великого розуму не треба, відзначив кандидат у Президенти. Це — доларова колонізація, за яку доведеться розраховуватися нашим дітям. Стосунки з МВФ варто будувати тільки на рівних, а ні — то розірвати. Треба максимально напружитися, щоб за 5 років розрахуватися з цими боргами. А стосовно тих чуток, коли, мовляв, оберемо Кучму Президентом на другий термін, то Америка простить нам борги — вірити можна хіба що уві сні.

Президент Кучма справді збирається у жовтні їхати до США і бити чолом щодо боргів, але у Штатах нашого Бжезинського немає, який домігся такого прощення для Польщі.

Країну роз'їдає корупція. Коріння її — у тому суспільному ладі, що склався: безробіття, кримінал, засмоктування у цей коловорот владних і силових структур. Павла Лазаренка зростив Президент Кучма. Він забрав його з Дніпропетровська, призначив першим віце-прем'єром, прем'єр-міністром, спровадив і до Америки.

— Це відповідь на запитання, чому я утримався при голосуванні за позбавлення Павла Лазаренка депутатської недоторканності, — сказав Олександр Ткаченко. — Як голова парламенту не маю права на помилку у цій справі, поки свого слова не скаже суд.

— Стосовно мого багатства, зауважив кандидат у Президенти, то після виборів, незалежно від того, чи буду обраний Президентом, а просто коли випаде більше часу, докопаюсь до тих, хто знайшов мою дачу-палац, а також знайду хвіст літака, який сідає на моїй дачі. У мене справді є непогана дача у селі Чабани і шість соток городу, які дісталися мені, коли ще був міністром агропрому.

Тепер про «канівську четвірку», у якій начебто об'єдналися люди різних поглядів. Це могла бути і дев'ятка, і чотирнадцятка. Біда завжди об'єднує людей. А вона у нас одна — розвалюється держава. У бій ми всі вибачаємо один одному, прощаємо. Такий наш менталітет.

— Я поділяю багато поглядів соціалістів, — наголосив Олександр Ткаченко, — з повагою ставлюся до всіх інших партій. Правильно, що Петро Симоненко приєднається до нас. Ми визначимо одного кандидата і разом з комуністами переможемо у першому турі.

Пропаганда Кучми не гребує методами. Тепер посилено залякують виборців тим, що коли до влади прийде лівий, то почнеться мало не громадянська війна. Залякувати можна тільки слабкого. В Україні — до 90 відсотків бідного населення і 5 відсотків багатих. Не та сила, щоб стати супроти більшості.

— Для молоді, — сказав Олександр Ткаченко, — не обіцяю тих пісень, танців і феєрверків, які влаштовуються у Києві на майданах.

Перед виборами міського голови київська молодь півтора місяця танцювала, підтримувана армією артистів від Йосипа Кобзона до Софії Ротару, а на вибори прийшло 49 відсотків киян. Це, в основному, найактивніші літні люди. Молодь втомилася на танцях.

Але я обіцяю для молоді безплатне навчання, робочі місця, достойні можливості для створення сім'ї. Це я обіцяю.

— Нам не Президент потрібен, — сказав Олександр Ткаченко. — Нам потрібен господар, що допоможе людям жити у добрі і теплі.

Наступного дня Голова Верховної Ради побував на Кіровоградщині.

«Тільки село врятує Україну!», «Геть диктатуру!» — такими гаслами зустрічала Кіровоградщина Олександра Ткаченка.

Це була перша поїздка Олександра Миколайовича до області в ранзі Голови Верховної Ради. Планувалася зустріч із депутатським активом рад усіх рівнів. Запрошення були надіслані своєчасно. Однак, як стало відомо з не офіційних, але компетентних джерел, телефонограмою з облдержадміністрації керівників місцевих органів влади було зобов'язано саме в цей час проводити «день відчинених дверей» і зустрічі з громадськістю на місцях. Та на зустріч із Головою Верховної Ради прийшли всі, кому не байдужа доля України, всі, хто хотів почути правду про становище в державі безпосередньо з уст голови парламенту.

Зустріч розпочати було непросто. На самому початку прес-секретар Олександра Ткаченка Микола Канішевський зачитав записку, де було сказано, що в залі багато провокаторів. Зал завирував, і більш-менш приборкати його вдалося лише після того, як міський голова Кіровограда Олександр Нікулін запропонував викликати міліцію.

Олександрові Ткаченку вдалося виголосити свою передвиборну програму, розповісти про критичний стан економіки країни, про паплюження в державі загальнолюдських цінностей, знищення культури, освіти, медицини тощо.

— Запам'ятайте, ви обираєте не Президента, а обираєте своє майбутнє, майбутнє своїх дітей! — наголосив Олександр Ткаченко.

Відповівши на запитання присутніх, Олександр Миколайович відбув до Новоархангельська, де у другій половині дня зустрівся з громадськістю району.

Олег БОНДАР, Анатолій КАРАСЬ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Парламентська хроніка

Якщо «стихійне лихо» не спіткає сам Кабмін, гроші з резервного фонду можуть перепасти селянам

Вечірнє засідання 23 вересня

Як і передбачалося з настроїв багатьох парламентаріїв, тема ранкової «дуелі» між депутатами М. Бродським і Я. Кендзьором знову набула актуальності після обідньої перерви. Шість депутатських фракцій і груп відмовилися брати участь у голосуванні, оскільки «справедлива кара» — позбавлення права тиждень брати участь у пленарних засіданнях — спостигла лише одного «дуелянта». Відправивши одного колегу на «заслужений відпочинок», депутати зайнялися порядком денним. Після обговорення законопроекту про ліцензування окремих видів господарської діяльності і про внесення відповідних змін до деяких законодавчих актів документ відправили на доопрацювання у відповідні комітети Верховної Ради.

Розгляд ще одного закону з розряду опротестованих Президентом — «Про внесення змін до Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» перенесено на жовтень: його долю вирішуватимуть у комплексі з іншими законами з позначкою «вето».

У першому читанні парламент схвалив законопроект про вилучення, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісних і небезпечних продуктів.

Верховна Рада також доручила Кабінету Міністрів виділити з резервного фонду уряду 50 мільйонів гривень на покриття витрат із соціального страхування працівників сільського господарства. Ця пропозиція надійшла від Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин. Виступаючи на засіданні, представник комітету Василь Круценко наголосив: у зв'язку із введенням єдиного фіксованого податку в сільському господарстві 68 відсотків відрахувань надходить до Пенсійного фонду і лише 2 відсотки — на соціальне страхування. Зрозуміло, що цих коштів не вистачає, аби покрити потреби широкої верстви працівників аграрного «тилу» держави.

Рішення про вищезазначене доручення підтримав 241 депутат.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Конфлікт на замовлення?

Ранкове та денне засідання 24 вересня

Сесія повернулася до розгляду інциденту між народними депутатами Михайлом Бродським та Ярославом Кендзьором. Комітетові з питань регламенту та депутатської етики доручено розглянути суть конфлікту і доповісти свою ухвалу на засіданні в наступний робочий вівторок.

Потому розглянуто закон «Про списання та реструктуризацію заборгованості сільськогосподарських товаровиробників і заготівельних підприємств за отриманими бюджетними позичками» з пропозиціями Президента. Одностайності в підходах до порушеного питання не було. Депутати вказували, що самим списанням боргів, хоч вони повторюються з року в рік, справі не зарадиш. Потрібно створити такі умови, за яких сільгоспвиробники могли б самі заробляти необхідні кошти. Вносилася пропозиція не списувати борги, а лише реструктуризувати їх.

При голосуванні вето Президента подолати не вдалося. Прийнято рішення: враховуючи складноші з наповненням доходної частини держбюджету та дефіцит коштів на виконання державних програм і заходів в агропромисловому комплексі, передбачити перенесення терміну початку сплати заборгованості за отриманими бюджетними позичками з першого серпня 2004 року на перше серпня 2001-го.

З розумінням поставилися депутати і до проблем, порушених у проекті закону про державно-правовий експеримент розвитку місцевого самоврядування в місті Ірпені Київської області та про внесення змін до деяких законів України з питань оподаткування (повторний розгляд). Після короткого обговорення прийнято рішення: з двох наявних проектів зробити один і цей консолідований проект винести на повторний розгляд сесії.

Сесія заслухала інформацію Григорія Омельченка про результати депутатського розслідування обставин відкриття за кордоном комерційних структур, банківських рахунків, використання та приховування на них валютних коштів радником Президента України, народним депутатом Олександром Волковим, який є довіреною особою Л. Кучми як кандидата в Президенти.

Генеральній прокуратурі та спеціальній депутатській слідчій комісії доручено надати Верховній Раді до 5 жовтня належну інформацію; поінформувати про виявлені факти Центрвиборчком; направити Президентові України відповідні документи. Профільному комітету дано протокольне доручення з'ясувати, скільки запитів з порушеного питання було надіслано до Генеральної прокуратури України.

Розглянуто проект постанови про внесення змін до Положення про резервний фонд Кабміну.

Іван ДМИТРЕНКО.

Президентові треба повернутися в поле. Конституційне

В Україні визнається і гарантується місцеве самоврядування
(Стаття 7 Конституції України)

Подвійні стандарти

Четвертий рік Україна живе за новим Основним Законом, який було прийнято Верховною Радою у так звану «конституційну ніч», Та чи живемо ми за Конституцією в реальному житті?

Треба сказати відверто: Президент, він же гарант дотримання Конституції, підпорядкована йому виконавча влада давно вийшли за межі конституційного поля, брутально нехтують чинний Основний Закон.

Це нагадує позицію міністра поліції Фуше за часів Наполеона, який посилань на Конституцію не допускав і, як свідчить академік Є. Тарле, казав: «Любий друже, конституція — то гарна жінка, на яку дозволено, проходячи повз, кинути захоплений погляд, але яка не належить публіці».

Приклади такого вільного поводження з законами, яке бачимо сьогодні з боку виконавчої влади, важко знайти навіть за часів абсолютизму.

Ні для кого вже не секрет, що наша виконавча влада і її головний куратор дотримуються подвійних стандартів.

Декларуючи за межами України свою відданість принципам демократії, вони всередині країни переслідують опозицію, незалежну пресу, закривають непокірні газети, брутально втручаються у справи самоврядування, звільняють обраних усім населенням мерів міст, не виконують рішення судів, часто-густо саме з політичних міркувань.

За великим рахунком, проблема України сьогодні не так у відсутності належних законів, як у тому, що виконавча влада у нас брутально нехтує чинними конституційними нормами і законами, нашими міжнародними зобов'язаннями.

На мою пропозицію, під час червневої сесії Парламентська Асамблея Ради Європи відзначила, що Україні ще чимало слід зробити і для приведення українського законодавства у відповідність до європейських стандартів, і для дотримання цих принципів органами влади на практиці, забезпечення верховенства права, оскільки є факти невиконання судових рішень.

Розглянемо цю проблему на прикладі місцевого самоврядування.

Демократія назад

Згадаймо, що 9 жовтня 1995 року сталася важлива подія в житті нашої держави: Україна вступила до Ради Європи. У липні 1997-го наша країна без будь-яких застережень ратифікувала Європейську Хартію місцевого самоврядування, а з січня 1998-го цей документ набрав законної сили.

Український шлях до європейської демократії був непростий, а подеколи драматичний. Хотів би наголосити, що історія демократичних засад місцевого самоврядування в Україні налічує понад 1000 років.

Здобуття Україною незалежності 1991 року істотно активізувало демократичні процеси на місцевому рівні. 26 березня 1992 року було прийнято Закон «Про місцеві ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування».

Та, на превеликий жаль, з другої половини 1994 року, після обрання Президентом України Леоніда Кучми, почався поступовий неухильний рух назад. Виконавча влада почала досить активно чинити тиск на місцеве самоврядування, привласнюючи собі чималу кількість його функцій.

Подолавши в липні 1994-го високу планку (коли на підставі відповідного закону було обрано представницькі органи на всіх рівнях самоврядування — від села до області, а також прямим голосуванням всього населення обрано їхніх голів і скрізь сформовано їхні власні виконавчі органи), Україна внаслідок політики Президента Леоніда Кучми і його оточення з серпня 1994 року почала відступати від своїх завоювань. Пішла шляхом згортання місцевої демократії, побудови так званої «виконавчої вертикалі», заміни виборних губернаторів призначеними, а виконавчих комітетів відповідних Рад державними адміністраціями, призначуваними Президентом. Так, у пункті 11 Резолюції Четвертої сесії Конгресу місцевої і регіональної влади Європи в червні 1997 року було зазначено, що в Україні є серйозні проблеми для місцевої демократії, і дано рекомендації щодо їх подолання. Та ці рекомендації було знехтувано виконавчою владою і навіть не було оприлюднено.

Свавілля в Києві

Негативні наслідки такого обмеження місцевої демократії можна промовисто проілюструвати на прикладі столиці України — міста Києва, якому ще 500 років тому було даровано Магдебурзьке право. П'ять років тому, 10 липня 1994 року, відбулися вибори Київської Ради народних депутатів і вперше за півторатисячолітню історію міста — прямі альтернативні вибори голови Київради. Я пишаюся тим, що таку честь і довіру тоді кияни виявили мені. Виборці підтримали мою програму конкретних дій з перетворення Києва на економічно і культурно процвітаюче місто з розвинутим самоврядуванням. Зрозуміло, що така ситуація істотно обмежувала можливість центральної влади впливати на народних обранців і, що має неабияке значення, контролювати величезні матеріальні ресурси столиці.

1996 року мене було усунуто з посади голови Київської міської держадміністрації і практично заблоковано можливість реального виконання мною функцій голови Київської міськради. У Києві, по суті, було запроваджено пряме президентське правління. У такий спосіб було знехтуване волевиявлення 550 тис. киян. Моє небажання підкоритися свавіллю центральної влади в Києві і обстоювання права киян на самоврядування призвели до незаконного усунення мене з посади київського міського голови 26 червня 1997 року. На думку Ради Європи, це вже не питання наявності чи відсутності місцевої демократії в Києві, а питання дотримання Президентом Закону, яке він зобов'язаний гарантувати. Адже на його адміністрацію не вплинуло рішення районного суду м. Києва від 1 жовтня 1997 року про незаконність мого звільнення з посади мера, а також постанова Верховного Суду України від 21 січня 1998 року, що його підтвердила. Це рішення суду про поновлення мене на посаді мера міста не виконано досі. Мої робочі приміщення було насильницьки захоплено. 300 днів і ночей їх охороняли наряди міліції, перешкоджаючи виконанню мною своїх обов'язків. Більше року моїм працівникам і мені не сплачували зарплату.

Припинити сваволю центральної влади не змогли й вимоги Ради Європи — мені так і не дали працювати, застосувавши силу.

Істотно поліпшити ситуацію в Києві мало б прийняття Верховною Радою закону про столицю, та шлях до його прийняття був надзвичайно тривалий і тернистий. Почався він майже 9 років тому. Відтоді з'явилося понад 20 різних варіантів законопроектів, та жодний з них не було схвалено парламентом. Нарешті 4 березня 1998 року Верховна Рада прийняла відповідний закон. Однак уже 9 березня його було блоковано президентським вето. У жовтні 1998 року Верховній Раді нового скликання не вистачило лише 6 голосів для його подолання. Тоді за активної підтримки пропрезидентських сил до парламенту було внесено новий закон, який в основних аспектах повторював уже раніше відхилений Верховною Радою. Завдяки внесеним депутатами поправкам дещо вдалося «пом'якшити» його «пропрезидентську» спрямованість, обмежити владу держадміністрацій. Однак більшість поправок депутати відхилили. Новий законопроект під грубим натиском було схвалено і підписано Президентом у січні поточного року. Цей закон позбавив киян багатьох прав, якими наділені інші міста, у тому числі права рад мати свої власні виконавчі комітети.

Призначені на 30 травня 1999 року на підставі цього закону вибори відбулися. Проте й досі не виконано судове рішення щодо поновлення на посаді незаконно звільненого мера й відповідні рекомендації Ради Європи, викладені в доповіді моніторингового комітету від 2 грудня 1998 року.

І тут знову бачимо, як «поважають» у нас Конституцію.

Крок уперед

Верховна Рада розглянула і схвалила спеціальні заходи з виконання рекомендацій п'ятої (1998 р.) сесії Конгресу місцевої і регіональної влади Європи з питань місцевої демократії. Це вже значний крок уперед, бо раніше документи Ради Європи і відповідні звернення з цього питання залишалися навіть без відповіді з боку виконавчої влади.

Завдяки зусиллям бюджетного комітету Верховної Ради і з урахуванням рекомендацій експертів Ради (особливо останньої спільної конференції, що відбулася 28—29 жовтня 1998 р.) було прийнято новий підхід щодо місцевих органів влади в бюджеті України на 1999 рік. Одна з головних його відмінностей полягає в тому, що вдалося подолати протидію виконавчої влади і добитися початку якісно нового формування місцевих бюджетів.

Запроваджено систему справедливішого міжрегіонального принципу вирівнювання доходів, створення стимулів для місцевих органів влади. «Регіональну» спрямованість збережено й розвинуто у бюджетній резолюції на 2000 рік. Усе це, відповідно до Європейської Хартії і наших власних законів, має забезпечити органи місцевого самоврядування відповідними фінансовими ресурсами. Лише тоді самоврядування в Україні, як ми це розуміємо, наповниться реальним змістом.

До порядку денного Верховної Ради на цю сесію вже внесено нові законопроекти, спрямовані на зміцнення позицій місцевого самоврядування. Частина депутатів ініціювала низку змін до Конституції з метою обмеження державного втручання у місцеве самоврядування, ліквідації інституту державних адміністрацій. Прийняття цих законодавчих актів, а головне, дотримання їх у реальному житті в Україні допоможуть нам зробити істотний крок до європейської демократії.

Щоб бути вільним, треба бути рабом закону, казав колись Цицерон. Які актуальні ці слова сьогодні! Ми станемо цивілізованою державою тільки тоді, коли Конституція буде законом для всіх. І передусім для Президента.

Леонід КОСАКІВСЬКИЙ,
народний депутат України.
Малюнок Віктора ПОПОВА.

Повідомлення прес-служби Верховної Ради України

В окремих передачах Національної телекомпанії України та певних періодичних виданнях поширюють твердження, нібито нинішні мізерні розміри пенсій — це вина Верховної Ради України. Така інформація вводить людей в оману, перекручуючи справжній стан справ.

Чинний Закон України «Про пенсійне забезпечення» (прийнятий 4 червня 1997 року) передбачає, що нарахування пенсії за віком здійснюється залежно від заробітної плати, трудового стажу, а також від умов праці. Крім того, частиною третьою статті 19 закону визначено, що розмір пенсії за віком встановлюється у розмірі не нижче межі малозабезпеченості, а отже має становити не менш як 90,7 гривні, а в разі підписання Президентом прийнятого 15 вересня Закону щодо зміни величини вартості межі малозабезпеченості — вже 118,3 гривні.

Оскільки цю вимогу закону виконавча влада не виконує, і мінімальний розмір пенсії на початок нинішнього року становив лише 15 гривень, Верховна Рада, щоб хоч якось поліпшити становище пенсіонерів, 18 березня ц. р. прийняла Закон про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення», яким мінімальна пенсія встановлювалася в розмірі 55 гривень. Тобто максимальна трудова пенсія мала б становити 165 гривень. Однак Президент України Л. Кучма наклав на цей закон вето. Навіть після підтвердження Верховною Радою України 4 травня та 1 липня свого попереднього рішення закон спіткала така сама доля.

Натомість, водночас з виданням відповідного указу, Президент України вніс на розгляд парламенту проект закону про підвищення мінімального розміру пенсії — щодо встановлення з 1 вересня 1999 року мінімальної пенсії за віком 24,9 гривні.

Прагнучи змінити ситуацію на краще, 17 вересня ц. р. Верховна Рада України знову розглянула питання пенсійного забезпечення і прийняла закон, спрямований на поетапне забезпечення виконання Закону «Про пенсійне забезпечення» щодо встановлення мінімальної пенсії за віком у розмірі не нижче межі малозабезпеченості. Згідно з ним на першому етапі мінімальна пенсія за віком встановлюється на рівні 55 гривень та запроваджується єдиний механізм коригування заробітної плати для обчислення пенсії, в тому числі й для громадян, які вийшли на пенсію до 1992 року. З урахуванням прийнятого 15 липня ц. р. Закону України «Про прожитковий мінімум», а також ухваленого парламентом 15 вересня ц. р. Закону про державні соціальні стандарти та соціальні гарантії мінімальний розмір пенсії за віком має бути значно вищий за 55 гривень.

Таким чином, навіть простий перелік фактів промовисто свідчить про те, хто насправді несе відповідальність за нужденне становище пенсіонерів.

У номер

✔ Івано-Франківськ

Прийде апостол... у камені

В Івано-Франківську розпочав роботу Міжнародний симпозіум культури, присвячений 2000-літтю Різдва Христового. Митці з України, Латвії, Білорусі впродовж місяця працюватимуть просто неба у скверику на Низовій вулиці. Матеріал — піщаник, вапнякові породи — дає великі можливості для імпровізації. У руках іменитих майстрів камінь перетворюватиметься на фігури апостолів і святих. Кращі скульптури буде відзначено преміями.

✔ Луганськ

Спочатку гроші. Вугілля потім

Перед будинком Луганської облдержадміністрації 100 гірників шахти імені Менжинського ДХК «Первомайськвугілля» вимагають погашення заборгованості в зарплаті за 17 місяців. За даними обласного паливно-енергетичного управління, загальна заборгованість учасникам акції — 330 тис. грн., з них 200 тис. — борг у зарплаті, решта — заборгованість за регресними позовами, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

✔ Сімферополь

Збираючи нинішній, готуються до майбутнього

У Криму в розпалі осіння сівба. З 477 тисяч гектарів ранніми зерновими впорано лише 35 тисяч. Ліпше, ніж торік, вдається готувати грунт під урожай-2000: вже доведено до ладу 67% майбутнього посівного клину. Не забувають кримчани й про вирощене: тривають жнива на рисових чеках. Скажімо, з 15 тисяч гектарів біле зерно вже зібрано на 15 відсотках цієї площі і намолочено 3650 тонн рису.

✔ Полтава

А без води...

На Крюківській дільниці водопровідних мереж та споруд у Кременчуці Полтавської області введено в дію першу пересувну гіпохлоридну установку для хлорування води. Це — робота всесвітньо відомої угорської фірми «Ведеко», філія якої, до речі, «прописана» в наддніпрянському місті, та місцевих комунальників. Установка єдина не лише в Кременчуці, а й в Україні. Вона невелика, легко транспортується. Її можна використовувати для знезараження питної води будь-якої мережі міського водопостачання одразу після повідомлення або сигналу санітарних чи екологічних служб. Знайде вона застосування і у власників криниць, басейнів, штучних водойм.

✔ Рівне

Бурштин під наглядом

У кількох північних районах Рівненщини виявлено родовища та поклади бурштину. Тому не дивно, що там, де ще не розпочато його промислове видобування, з'явилися спритники, які намагаються нажити капітал. Схоже, місцева влада з цим миритися не збирається, бо розпорядженням голови Рівненської облдержадміністрації Миколи Сороки передбачено низку заходів щодо охорони родовищ та покладів бурштину у поліських районах області. Зокрема — підвищений контроль з боку працівників райвідділів внутрішніх справ та відділів спеціальної міліції.

✔ Фотофакт

Київський завод «Авіант», очікується, налагодить серійне виробництво середньомагістральних літаків ТУ-334 після підписання російсько-іранського контракту на ліцензійне виготовлення.

Фото Георгія НЕСТЕРЕНКА (УНІАН).

Про мужність і вибори

Зачекаємо 15 жовтня, може, й справді буде єдиний кандидат від «канівської четвірки»

Кандидат у Президенти України, лідер Соціалістичної партії Олександр Мороз вважає, що є юридичні підстави для зняття Центрвиборчкомом з реєстрації кандидатури на пост глави держави нинішнього Президента країни Леоніда Кучми. О. Мороз підкреслив, що рішення парламенту звернутися з цього приводу до ЦВК правомірне, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Підстави — порушення закону про вибори Президента, прав людини, шантаж, переслідування опонентів. «І для уроку всім на майбутнє було б правильно, якби Центрвиборчком зняв нинішнього Президента з президентських перегонів», — сказав О. Мороз. Але він не сумнівається, що у ЦВК «не стане мужності це зробити».

Олександр Мороз сподівається, що йому вдасться переконати учасників «канівської четвірки» в необхідності висунення його кандидатури як єдиного кандидата.

Про це він сказав у четвер, відповідаючи на запитання під час зустрічі з інтелігенцією Чернігова.

Лідер СПУ повідомив, що рішення про висунення єдиного кандидата прийматимуть орієнтовно 15 жовтня.

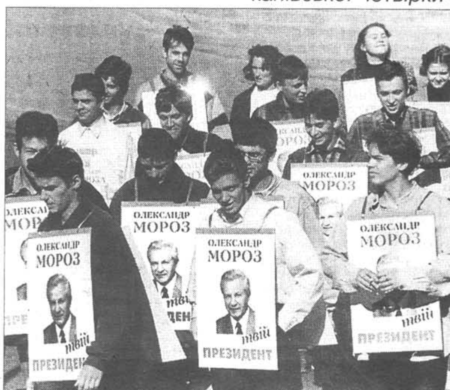

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Економіка не помітить втрати бійця

Репліка тижня

Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко, котрий, як відомо, «нині і прісно й вовіки віків» займається лише розв'язанням економічних проблем (що, безперечно, ми відчуваємо на собі), а не виборами улюбленого Президента, в інтересах економіки виключно, вирішив втілити ще одну ідею. Правда, її авторство скромно замовчується. Отже, за наявною у В. Пустовойтенка інформацією, «більшість фракцій парламенту прийняла рішення не проводити сесійні засідання ВР до закінчення президентських виборів».

Ідея справді чудова, хоча й небезпечна для тих, хто начебто прийняв таке рішення: до закінчення президентських виборів часу залишилося більше, ніж Конституція відводить на перерву між пленарними засіданнями. За «наявною інформацією» відчуваються всі ознаки «суїциду», що скосить фракційні лави. Зате у Президента і прем'єра швидко зникнуть симптоми «парламентської» лихоманки. Зникне в такому разі й потреба в трансляції дня уряду 12 жовтня. «Бо до цього ще треба дожити, — логічно «пророкує» прем'єр, виходячи з «інформації». — Тож чи буде день уряду чи ні, чому ми маємо говорити про те, чого не може бути». Валерію Павловичу, шановний, хочу вас заспокоїти — доживете. Не крайте державне серце печаллю і нас не ввергайте в жалобу. Це «інформатори» вас підвели: з 8 «охоплених» фракцій лише дві засумнівалися у вашому «довголітті». Рідна фракція НДП і «Відродження регіонів». Інші подбали про власне «здоров'я» і рішення про перерву в сесійних засіданнях до виборів Президента не підтримали.

Не треба говорити про те, чого не може бути. Навіть коли дуже хочеться, щоб було. До речі, а як вам така ідея? Розпустити Кабмін чи самому піти у відставку до виборів Президента. Принаймні економіка не помітить «втрати бійця».

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Мрія Рема Вяхірева здійснилася

Україна втратила більшу частину валютного прибутку

Несподіванка тижня

Добре відомо, що «країни-транзитники» у вигіднішому становищі, ніж країни-виробники газу. Два роки тому на зібранні акціонерів РАТ «Газпром», відповідаючи на запитання кореспондента «ГУ», чи «хоч трохи краде» Україна російський газ, Рем Вяхірев відповів: «Тільки-но буде запущено білоруську дільницю газопроводу «Ямал—Європа», ми почнемо «розбірки» з Україною».

Мрія Рема Вяхірева здійснилася. На цьому тижні в Білорусі урочисто запущено першу нитку трансконтинентального газопроводу, про який казав голова правління «Газпрому». Введення в експлуатацію цього об'єкта дасть змогу «Газпрому» вже цього року експортувати тридцять мільярдів кубів газу повз Україну територією Білорусі та Польщі.

Відкриття білоруської ділянки газопроводу облаштували з великою помпою. Олександр Лукашенко і Рем Вяхірев під звуки військового духового оркестру відкрили засув газової труби. Президент Білорусі виголосив промову: «Ми — цивілізована країна, врізатися не будемо, ми не бандити». Мабуть, Олександр Лукашенко, образившись на Леоніда Кучму, бо той відмовив йому в запрошенні у Крим на зустріч президентів країн Балтійсько-Чорноморського регіону, натякав на те, що бандити — у Києві, й керують ними особи, наближені до Президента. Завдяки пуску нового газопроводу Україна справді втратить певну частину прибутку за транзит російського газу її територією. Але водночас багато хто з експертів зазначає: Росія лишатиметься залежною від української газової труби. Пропускна спроможність білоруської дільниці не забезпечить необхідної кількості газу, який експортують до Європи з Росії. Щоправда, до 2005 року «Газпром» планує пустити другу гілку трубопроводу, і тоді загальний обсяг поставок газу становитиме більш як 60 млрд. кубів. Та й європейські споживачі газу вважають, що Білорусь і політичний режим Лукашенка — ще не гарантія того, що із транзитом не буде проблем. Лукашенко, як відомо, — єдиний у Європі «невиїзний» президент. Його легітимність багато хто у світі ставить під сумнів. Україна щодо цього передбачуваніша й стабільніша.

Щоправда, у планах РАТ «Газпром» — прокладання газопроводу через скандинавські країни до Європи. Однак його будівництво для Росії — дороге задоволення. Менеджери «Газпрому» — однієї з найбільших світових компаній з видобування газу — вважають, що, коли такий проект буде реалізовано, Росія напряму вийде на європейський газовий ринок, а Україна та Білорусь змушені будуть за газ платити валютою.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

Видання тижня

... І проведете 75 паралелей,

якщо прочитаєте книгу «Державний лад країн світу»

Довідник насичений енциклопедичною інформацією про державний устрій 76 країн світу. Це приблизно третина всіх країн земної кулі. Кожна має свої особливості облаштування влади, і, безумовно, мимоволі порівнюєш їх з українським варіантом. Нариси про кожну країну подані в алфавітному порядку їх назв. А враження таке, що читаєш захоплюючий детектив — ніби й знаєш розв'язку, а все одно не виникає бажання відкласти його. Бо щораз виникають (або не виникають) паралелі всіх можливих форм державного правління і державного устрою, викладених у довіднику, з нашою схемою влаштування влади й управління країною. Вона і справді видається демократичнішою, ніж у багатьох інших державах. І коли порівняння на нашу користь, — приємно за нас, українців. А якщо ні — завидки беруть. У деяких країнах, скажімо, Андоррі, правління влаштоване так, як хотілося б декому з нашого владного олімпу. Можна проводити паралелі й з моделями державного устрою і державного правління так званих старих демократій, країн третього світу або тих, що недавно здобули незалежність.

(Закінчення на 12-й.).

О. Лукашенко: «Ми врізатися не будемо, ми не бандити»

Кохана жінка президента Горбачова

Скорбота тижня

Ця фотографія свого часу обійшла весь світ. Як писав журнал «Парі Матч»: «знімок допоміг Горбачову більше за довгі промови переконати Захід у реальності перебудови». На знімку була вона — улюблена жінка президента Горбачова. Його тінь і його муза. Коли в теленовинах показували, як Михайло Сергійович виходить із клініки, здавалося, наче земля запалася під ним. Тінь зникла. Тепер йому доведеться йти по землі самому.

Її поховали на Новодівичому цвинтарі. Список людей, що прийшли і прилетіли попрощатися з Горбачовою, не просто вражаючий: колишній канцлер ФРН Гельмут Коль, колишній міністр закордонних справ Ганс-Дітріх Геншер, голова бундестагу Вольфганг Тірзе, дружина нинішнього канцлера Доріс Шрьодер. Біля труни стояли Єгор Строєв, Євген Примаков, Олександр Яковлєв, Микита Михалков... Телеграми співчуття надіслали Борис Єльцин, Жак Ширак, Білл Клінтон... Папа Римський Іоанн Павло II обіцяв молитися за її душу...

Та головне: нині за неї моляться її співвітчизники. Ті, хто так само щиро її не любили. Не любили за те, що, як просто дружина, вона сміла відкривати рота і висловлювати свої думки. За красиві й дорогі наряди, за те, що під час зарубіжних візитів іноземні журналісти більше писали не про те, яку промову виголосив Горбачов, а про те, в якій крамниці побувала Горбачова. Про неї вигадували анекдоти: «Мишко, чи мріяв ти коли-небудь, що станеш чоловіком дружини президента?». Але найголовніше, за що її просто ненавиділи: її кохав і поважав сам президент.

І тільки два місяці тому, коли ми дізналися, що дні Раїси Максимівни полічені й урятувати її може тільки диво, раптом дуже захотіли, аби це чудо таки сталося — попри те, що ми її так не любили. Ми не могли без сліз дивитися на Михайла Сергійовича, котрий за кілька днів постарішав років на десять. І вона, така далека й чужа, раптом стала близька й рідна. Ми нарешті зрозуміли, що вона звичайнісінька жінка, якій просто пощастило в сімейному житті й дуже не пощастило зі співвітчизниками. Ми зрозуміли це, спізнившись на 15 років.

Так, уперше про неї заговорили 1984-го, коли вона з'явилася на офіційному прийомі разом зі своїм чоловіком Генеральним секретарем ЦК КПРС. Відтоді вони були нерозлучні. На думку Маргарет Тетчер, саме Раїса Максимівна «значною мірою сприяла політичним звершенням Горбачова і великим реформам, які він провів у Радянському Союзі». І це справді так. Ми раптом згадали, що ця симпатична жінка була, окрім усього, ще й великою розумницею. Вона закінчила школу із золотою медаллю. Без сторонньої допомоги вступила на філософський факультет найпрестижнішого в Росії вузу — Московського державного університету. Захистила дисертацію, викладала в МДУ. Але головну її професію в трудовій книжці не записано — протягом 46 років вона працювала дружиною Михайла Горбачова.

Вона займалася добродійністю — її звинувачували в лицемірстві, вона намагалася бути елегантною —називали марнотратницею, вона була тінню Горбачова —казали, що тінь насправді він. Нині в російській пресі публікують статті покаяння. Росіяни, та й не тільки вони, прохають вибачення в першої леді першого й останнього президента Союзу. Але не цього вона бажала в передсмертні дні. У рідкісні хвилини, коли до Раїси Максимівни поверталася свідомість, вона мріяла, що після видужання оселиться разом із чоловіком на березі моря. І вони врешті заживуть тихим, спокійним життям. Остання мрія. Нездійсненна мрія.

Наталя **ФІЛІПЧУК.**

Язик привів до Києва багатьох. Куди їм іти далі?

Дискусії тижня

Уявімо собі картину: російській мові в Україні наданий статус державної. Що змінилось? А нічого. Як українці розмовляли своєю рідною, так і розмовляють. Як росіяни та бажаючі спілкувались своєю мовою, так і спілкуються. Бо це — природне право людини.

Тоді про що тривають дискусії, чого хочуть учасники мовного протистояння?

Очевидно, багато чого, тільки не знайти істину.

Наприклад, один з активних учасників розв'язання, або гармонізації, мовних проблем у нашій державі Президент України Л. Кучма під час поїздки до Криму надав місцевому університету право викладання російською мовою. А що — цей вуз був україномовним? Ні, російськомовним. То яка була потреба освячувати ситуацію, яка склалася, президентським дозволом? Так вибори ж... Борючись за голоси виборців, Л. Кучма відкрив 1 вересня російську школу в Маріуполі тощо.

І відразу ж пожвавішала діяльність шовіністів-великодержавників. Вони вимагають від депутатів підвищити статус російської мови в Україні.

Хочете сказати, що Президент не передбачав подібної реакції? Сумніваюсь. На Банковій все робиться з прицілом на майбутнє.

Так. Мовне питання в Україні завжди було питанням політичним. Та й не лише в Україні. Подібна ситуація спостерігалась в Чехії зовсім недавно — в середині століття. Прага була німецькомовною. Сьогодні чехи розмовляють рідною мовою, а їхня країна —одна з найбагатших у Центральній Європі.

Акцентуємо на останньому, тому що у нас часто можна почути: «Що зміниться в Україні від того, що українці будуть розмовляти рідною мовою?»

А спробуймо замислитись. Ігнорування рідної мови називається й інакше — відчуження від неї. От і виходить, що байдужість до мови народжує байдужість до країни, в якій живемо, до землі, по якій ходимо. Є у нас й інша проблема, замовчувана і пресою, й ЗМІ: відчуження між поколіннями. Це вже страшно.

Підемо далі.

Учасники навколомовних дискусій, можливо й несвідомо, підміняють сам предмет суперечок. Адже не може культурна людина так примітивно розуміти роль мови у суспільстві, зводити її функції лише до засобу спілкування.

До речі, що б хто не казав, в Україні на цьому рівні немає проблеми мови, є проблема культури й освіти українського суспільства. Якщо рівень його підвищуватиметься, нинішнє протистояння зникне. Як немає мовних проблем у Бельгії чи Швейцарії, де функціонують по кілька мов одночасно. Діти там без перешкод переходять з німецькомовних шкіл до франкомовних.

Отож, жителі України, розмовляйте тією мовою, якою вам бажається! Ніхто вас в цьому не обмежує.

Підступні ініціатори мовних дискусій, втягуючи суспільство у нікому не потрібне протистояння ще й на цьому грунті, переслідують лише свої корисливі цілі.

У будь-якої мови є важливіша, ніж бути засобом спілкування між людьми, функція — культуротворча, цивілізаційна, врешті — духовна. Згадаймо Івана Тургенєва з його патріотичним монологом, присвяченим російській мові!

Щодо нашої ситуації, то про рідну мову не менш вражаюче сказали Тарас Шевченко й Іван Франко, Леся Українка й Василь Стефаник, Михайло Коцюбинський і Юрій Шевельов...

І якщо йдеться сьогодні про захист української мови як державної, то мається на увазі її розвиток як каталізатора культуротворчого клімату у суспільстві. Тобто йдеться про високу місію в державі українського театру, церкви, літератури, які сьогодні ледь животіють.

Очевидно саме тому Л. Кучма й поспішає відкривати російські школи, русифікувати вищу освіту в Україні, щоб переконати виборців, що він таки дбає про культуру та освіту. Нехай і виходячи зі своїх суб'єктивних уподобань.

Віталій **АБЛІЦОВ.**
Мал. Сергія **ФЕДЬКА.**

Дошка пошани

Хитатися тільки разом з курсом Президента

Валерій Пустовойтенко, Прем'єр-міністр України:

— Я вважаю, що після виборів Президенту слід більш жорстко працювати з наведення порядку в нашій державі, щоб не було хитання...

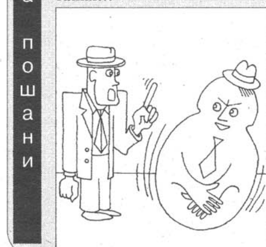

Між нами, орлами

За столом генделика бесідують двоє захмелілих:

— Кучма — орел?!
— Орел!
— Поплавський — орел?!
— Орел!
— А Волков хіба орел?!
— Орел! Тільки білий!

Хрін од редьки не солодший

Володимир Марченко, лідер Прогресивної соціалістичної партії:

— Комуністи, ви редиски... Зверху — червоні, а всередині — білі...

ВІД ЧЕРГОВОГО:
А покажіть-но свої списки, топінамбури й редиски!..

Чому Б. не може сісти у президентське крісло

(Наплювацька хроніка)

Доведений до відчаю безтрансляційністю, народний депутат Б. подався в омріяну ложу уряду. Своїм новим робочим стільцем він обрав президентське крісло. Б. заявив, що не покине тепленьке місце доти, доки Президент не виступить справді гарантом Конституції і не припинить незаконне блокування трансляції.

Депутат К. силкувався уявити депутата Б. на місці гаранта, але чомусь із цієї затії нічого путнього не виходило. У голову лізла всяка чортівня. Збентежений К. уголос засумнівався, що Б. гідний папахи Президента. Б. пішов з'ясовувати, чому це його миле усім телеглядачам зображення не до вподоби саме К. Та по дорозі у напрямку К. група незаангажованих депутатів зупинила переможну ходу Б.

Обвішаний тілами представників різних груп і фракцій, Б. усе-таки зміг повторити плювальний рефлекс корабля пустелі. К. нічого іншого не залишилося, як витягти з кишені хусточку і зробити інший відомий усім рефлекторний рух...

За наплювацьке ставлення Б. і К. до статусу народного депутата сесія парламенту позбавила себе задоволення бачити їх обох протягом тижня.

Черговий по дошці Вілен **КАЙДАШ.**
Мал. Володимира **ВАСЬКОВЦЕВА.**

Офіційно

Україна
Центральна виборча комісія
Постанова

17 вересня 1999 року м. Київ № 266

Про утворення виборчих дільниць при представництвах України за кордоном по виборах Президента України 31 жовтня 1999 року

Відповідно до частин п'ятої, сьомої статті 12 Закону України «Про вибори Президента України», статей 11, 12, пункту 2 статті 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» та з урахуванням подання Міністерства закордонних справ України Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Визначити як винятковий випадок утворення виборчих дільниць при представництвах України за кордоном за поданням Міністерства закордонних справ України пізніш як за 60 днів до дня виборів у зв'язку з розширенням дипломатичної присутності України за кордоном та завершенням формування зазначених представництв.

2. Утворити виборчі дільниці при представництвах України за кордоном по виборах Президента України:

Виборча дільниця № 71

Мексиканські Сполучені Штати, місто Мехіко, вулиця Кувієр, будинок 84, Посольство України у Мексиканських Сполучених Штатах.

Виборча дільниця № 72

Хашимітське Королівство Йорданія, місто Аман, район Хальда, вулиця Аль-Аміра Зейн, Почесне консульство України у Хашимітському Королівстві Йорданія.

Виборча дільниця № 73

Французька Республіка, місто Страсбург, 67000, бульвар Оранжері, будинок 30, Постійне Представництво України при Раді Європи.

Виборча дільниця № 74

При посольстві України в Республіці Хорватія (Республіка Хорватія, місто Загреб, вул. Вочарська, будинок 52) на території військової частини А 0450 (240-й окремий спеціальний батальйон Міністерства оборони України), Республіка Боснія і Герцоговина, місто Мостар, село Врапчичи.

3. Постанову опублікувати в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр», оприлюднити в інших засобах масової інформації і направити до Міністерства закордонних справ України.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ

Постанова
Верховної Ради України

Про проект Закону України про розмежування земель державної та комунальної власності

Верховна Рада України постановляє:

1. Відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України проект Закону України про розмежування земель державної та комунальної власності, внесений на розгляд Верховної Ради України у зв'язку з виданням Указу Президента України від 27 червня 1999 року № 722/99 «Про розмежування земель державної та комунальної власності», відхилити.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України завершити інвентаризацію земель.

3. Доручити Кабінету Міністрів України разом з Комітетом Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проект закону щодо розмежування земель права державної та комунальної власності.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
8 вересня 1999 року.
№ 1020-XIV.

Постанова
Верховної Ради України

Про проект Закону України про внесення змін до статті 4 Закону України «Про підприємництво» (стосовно ліцензування діяльності в галузі зв'язку)

Верховна Рада України постановляє:

Відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України проект Закону України про внесення змін до статті 4 Закону України «Про підприємництво», внесений на розгляд Верховної Ради України у зв'язку з виданням Указу Президента України від 27 червня 1999 року № 737/99 «Про ліцензування окремих видів підприємницької діяльності», відхилити.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
7 вересня 1999 року.
№ 1016-XIV.

Україна
Центральна виборча комісія
Постанова

31серпня м. Київ № 218

Про утворення виборчих дільниць при представництвах України за кордоном по виборах Президента України

Відповідно до статті 12 Закону України «Про вибори Президента України», статей 11, 12, пункту другого статті 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» та з урахуванням подання Міністерства закордонних справ України Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Утворити виборчі дільниці при представництвах України за кордоном по виборах Президента України:

Виборча дільниця № 1
Республіка Австрія, місто Відень, вул. Нааффгассе, будинок 23, Посольство України в Республіці Австрія.

Виборча дільниця № 2
Азербайджанська Республіка, місто Баку, проспект Азадлиг-1, готель «Азербайджан», кімн. 632, 634, Посольство України в Азербайджанській Республіці.

Виборча дільниця № 3
Республіка Аргентина, місто Буенос-Айрес, вулиця Лафінур 3057 (1425), Посольство України в Республіці Аргентина.

Виборча дільниця № 4
Королівство Бельгія, місто Брюссель, авеню Л. Лепутр, 99-101, Посольство України в державах Бенілюкс.

Виборча дільниця № 5
Республіка Білорусь, місто Мінськ, вулиця Володарського, будинок 6, Консульський відділ Посольства України в Республіці Білорусь.

Виборча дільниця № 6
Республіка Білорусь, місто Брест, вулиця Пушкінська, будинок 12/1, 6 поверх, Консульський пункт Посольства України в Республіці Білорусь у м. Брест.

Виборча дільниця № 7
Республіка Болгарія, місто Софія — 1618, ЖК «Овча купел», вулиця Боряна, 29, Посольство України в Республіці Болгарія.

Виборча дільниця № 8
Федеративна Республіка Бразилія, Федеральний округ, місто Бразіліа, Південний сектор житлових індивідуальних будинків, квартал 6, вулиця 02, будинок 17, Посольство України в Федеративній Республіці Бразилія.

Виборча дільниця № 9
Федеративна Республіка Бразилія, штат Парана, місто Курітіба, вулиця Маршала Деодоро, будинок 869, 15 поверх, кімн. 1501, Генеральне консульство України в Курітібі.

Виборча дільниця № 10
Сполучене Королівство Великобританії та Північної Ірландії, місто Лондон, вулиця Кенсінгтон Парк Роуд, будинок 78, Консульський відділ Посольства України у Великобританії.

Виборча дільниця № 11
Республіка Вірменія, місто Єреван, вулиця Єрзнкяна, будинок 58, Посольство України в Республіці Вірменія.

Виборча дільниця № 12
Соціалістична Республіка В'єтнам, місто Ханой, вулиця Нгуен Зу, будинок 49, Посольство України в Соціалістичній Республіці В'єтнам.

Виборча дільниця № 13
Соціалістична Республіка В'єтнам, місто Хо Ши Мінь, вул. Нгуєн Ван Тху, будинок 213, Консульство України в місті Хо Ши Мінь.

Виборча дільниця № 14
Гвінейська Республіка, місто Конакрі, П. С. 1350, Посольство України у Гвінейській Республіці.

Виборча дільниця № 15
Грецька Республіка, місто Афіни, вулиця Стефану Дельта, будинок 2, Посольство України в Грецькій Республіці.

Виборча дільниця № 16
Республіка Грузія, місто Тбілісі, вулиця Оніашвілі, будинок 75, Посольство України в Республіці Грузія.

Виборча дільниця № 17
Королівство Данія, місто Копенгаген, вулиця Толдбодгаде, будинок 37А, Дипломатичне представництво України в Королівстві Данія.

Виборча дільниця № 18
Естонська Республіка, 15170, місто Таллінн, вулиця Лахе, будинок 6, Посольство України в Естонській Республіці.

Виборча дільниця № 19
Арабська Республіка Єгипет, місто Каїр, район Мааді, вулиця 83, будинок 50, Посольство України в Арабській Республіці Єгипет.

Виборча дільниця № 20
Держава Ізраїль, місто Тель-Авів, вулиця Йірміягу, будинок 50, Посольство України в Державі Ізраїль.

Виборча дільниця № 21
Республіка Індія, місто Нью Делі — 110 03, вулиця Джор Багх, будинок 176, Посольство України в Республіці Індія.

Виборча дільниця № 22
Республіка Індонезія, місто Джакарта, вулиця Сімпрух Пермата, 1, будинок 39, Посольство України в Республіці Індонезія.

Виборча дільниця № 23
Ісламська Республіка Іран, місто Тегеран, пл. Ванак, вулиця Ванак, будинок 101, Посольство України в Ісламській Республіці Іран.

Виборча дільниця № 24
Королівство Іспанія, місто Мадрид, вулиця Серрано 112, 7, Посольство України в Королівстві Іспанія.

Виборча дільниця № 25
Італійська Республіка, місто Рим, вулиця Палестро, будинок 30, Посольство України в Італійській Республіці.

Виборча дільниця № 26
Республіка Казахстан, місто Алмати, вулиця Чайковського, будинок 208, Посольство України в Республіці Казахстан.

Виборча дільниця № 27
Республіка Казахстан, місто Астана, пл. Республіки, будинок 17, Відділення Посольства України в Республіці Казахстан.

Виборча дільниця № 28
Канада, місто Оттава, вулиця Сомерсет, будинок 310, Посольство України в Канаді.

Виборча дільниця № 29
Канада, місто Торонто, вулиця Блур Вест, будинок 2120, Генеральне консульство України в місті Торонто.

Виборча дільниця № 30
Китайська Народна Республіка, місто Пекін, вулиця Саньлі Тунь, Дун 6 дзе, будинок 11, Посольство України в Китайській Народній Республіці.

Виборча дільниця № 31
Республіка Корея, місто Сеул, район Сочо-Гу, вулиця Сочо-2 Донг, будинок 1376-1, кімната 905, Посольство України в Республіці Корея.

Виборча дільниця № 32
Республіка Куба, місто Гавана, 5-а Авеніда, між 44 і 46, будинок 4405, Посольство України в Республіці Куба.

Виборча дільниця № 33
Латвійська Республіка, місто Рига, вулиця Калпака, будинок 3, Посольство України в Латвійській Республіці.

Виборча дільниця № 34
Литовська Республіка, місто Вільнюс, вулиця Юстінішкю, будинок 64, Консульський відділ Посольства України в Литовській Республіці.

Виборча дільниця № 35
Ліванська Республіка, місто Бейрут, округ Сін Аль-Філь, район Шіс Аль Баша, будинок Аль-Баша Garden, блок «В», 3-й поверх, Посольство України в Ліванській Республіці.

Виборча дільниця № 36
Республіка Молдова, місто Кишинів, вулиця 31 серпня 1989 р., будинок 151, Консульський відділ Посольства України в Республіці Молдова.

Виборча дільниця № 37
Федеративна Республіка Німеччина, місто Бонн, Райнхохенвег 101, 53424 Ремаген-Обервінтер, Боннське відділення Посольства України в Федеративній Республіці Німеччина.

Виборча дільниця № 38
Федеративна Республіка Німеччина, місто Берлін, вулиця Курфюрстенштрассе, будинок 56, Посольство України в Федеративній Республіці Німеччина.

Виборча дільниця № 39
Федеративна Республіка Німеччина, місто Мюнхен, вул. Оскар-фон-Міллер-рінг, будинок 33, Генеральне консульство України в Мюнхені.

Виборча дільниця № 40
Об'єднані Арабські Емірати, місто Абу-Дабі, район Мадінат Заєт, вулиця 13, вілла 4, Посольство України в Об'єднаних Арабських Еміратах.

Виборча дільниця № 41
Ісламська Республіка Пакистан, місто Ісламабад, район Ф-6/2, вулиця 18, будинок, 20, Посольство України в Ісламській Республіці Пакистан.

Виборча дільниця № 42
Південно-Африканська Республіка, місто Преторія, вул. Маре, будинок 398, Посольство України в Південно-Африканській Республіці.

Виборча дільниця № 43
Республіка Польща, місто Варшава, вулиця Шуха, будинок 7, Посольство України в Республіці Польща.

Виборча дільниця № 44
Республіка Польща, місто Гданськ, вулиця Яськова Доліна, будинок 44, Генеральне консульство України в Гданську.

Виборча дільниця № 45
Республіка Польща, місто Краків, вулиця Краківська, будинок 41, Генеральне консульство України в Кракові.

Виборча дільниця № 46
Російська Федерація, місто Москва, Леонтіївський пров., будинок 18, Посольство України в Російській Федерації.

Виборча дільниця № 47
Російська Федерація, місто Санкт-Петербург, вулиця Мала Морська, будинок 6, офіс 5, Генеральне консульство України в Санкт-Петербурзі.

Виборча дільниця № 48
Російська Федерація, місто Тюмень, вул. Малигіна, будинок 5А, Генеральне консульство України в Тюмені.

Виборча дільниця № 49
Румунія, місто Бухарест, вулиця Доробантілор, будинок 16, Посольство України в Румунії.

Виборча дільниця № 50
Королівство Саудівська Аравія, місто Ер-Ріяд, район Салах ед-Дін, вулиця Хасана Аль-Бадра, будинок 6, Посольство України в Королівстві Саудівська Аравія.

Виборча дільниця № 51
Словацька Республіка, місто Братіслава, вулиця Радванська, будинок 35, Посольство України в Словацькій Республіці.

Виборча дільниця № 52
Словацька Республіка, місто Пряшів, вулиця Главна, будинок 66, Консульське агентство Посольства України в Словацькій Республіці.

Виборча дільниця № 53
Сполучені Штати Америки, місто Вашингтон, округ Колумбія, вулиця «М», будинок 3350, Посольство України в Сполучених Штатах Америки.

Виборча дільниця № 54
Сполучені Штати Америки, місто Нью-Йорк, вулиця 49, будинок 240 іст, Генеральне консульство України в Нью-Йорку.

Виборча дільниця № 55
Сполучені Штати Америки, штат Іллінойс, місто Чикаго, вулиця Іст Хьюрон, будинок 10, Генеральне консульство України в Чикаго.

Виборча дільниця № 56
Туніська Республіка, місто Туніс, вулиця Доктора Бюрне, будинок 30, Посольство України в Туніській Республіці.

Виборча дільниця № 57
Турецька Республіка, місто Анкара, район Чанкая, вулиця Джемаль Надір, будинок 9, Посольство України в Турецькій Республіці.

Виборча дільниця № 58
Турецька Республіка, місто Стамбул, Гюмюшсую Іньоню джадесі «Мітхат паша», 92-94, Генеральне консульство України в Стамбулі.

Виборча дільниця № 59
Туркменистан, місто Ашгабат, вулиця Азаді, будинок 49, Посольство України в Туркменистані.

Виборча дільниця № 60
Угорська Республіка, місто Будапешт, вулиця Ноградi, будинок 8, Посольство України в Угорській Республіці.

Виборча дільниця № 61
Республіка Узбекистан, місто Ташкент, вулиця Гоголя, будинок 68, Посольство України в Республіці Узбекистан.

Виборча дільниця № 62
Союзна Республіка Югославія, місто Белград, вулиця Йосипа Славенського, будинок 27, Посольство України в Союзній Республіці Югославія.

Виборча дільниця № 63
Фінляндська Республіка, місто Хельсінкі, вулиця Вяхяніітюнтіє, будинок 9, Посольство України у Фінляндській Республіці.

Виборча дільниця № 64
Французька Республіка, місто Париж, авеню де Сакс, будинок 21, Посольство України у Франції.

Виборча дільниця № 65
Республіка Хорватія, місто Загреб, вулиця Вочарська, будинок 52, Посольство України в Республіці Хорватія.

Виборча дільниця № 66
Чеська Республіка, місто Прага, вулиця Шарля де Голля, будинок 29, Посольство України в Чеській республіці.

Виборча дільниця № 67
Швейцарська Конфедерація, місто Берн, 3005, вул. Фельдеггвег, будинок 5, Посольство України у Швейцарській Конфедерації.

Виборча дільниця № 68
Швейцарська Конфедерація, місто Женева, 1202, вулиця Оранжерейна, будинок 14, Постійне представництво України при відділенні ООН та інших міжнародних організаціях у місті Женева.

Виборча дільниця № 69
Королівство Швеція, місто Стокгольм, Лідінгьо, вулиця Стокгольмсвеген, будинок 18, поверх 7, Посольство України в Королівстві Швеція.

Виборча дільниця № 70
Японія, місто Токіо, Кіта-Шінагава-ку, 6-5-26, Посольство України в Японії.

2. Постанову опублікувати в газетах «Голос України», «Урядовий кур'єр», оприлюднити в інших засобах масової інформації та направити до Міністерства закордонних справ України.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ

Кожен виборець трохи куховар

Учасники недавнього маршу протесту у столиці Філіппін — Манілі — продемонстрували, що своїх можновладців вони воліли би бачити найліпше... шашликами. І дружину колишнього диктатора Маркоса (її опудало праворуч), і нинішнього глави держави (ліворуч), і відомого бізнесмена, і виконавчого секретаря. Уся ця верхівка має нині проблеми — як виплатити податки з тих нечуваних сум, що їх вони невідомим чином «заробили» на державній службі. І чому це пересічні громадяни, не обтяжені багатствами, так їх не люблять? От, кажуть, десь у Європі є держави, де своїх лідерів любовно розписують на пасхальних яйцях або матрьошках, а не нанизують на шампури.

Фото АП.

Там, де нас нема, не завжди краще

На перших шпальтах італійських газет — розповідь про нову одіссею кількох молодих українців.

Наслухавшись удома про шалені заробітки за кордоном, хлопці 22—39 років вирішили звернутися до так званих фірм із працевлаштування. Насправді такі фірми вже давно називають «туристичними агентствами рабів».

Незабаром українцям допомогли нелегально дістатися Італії. Завдяки мафіозним структурам вони перейшли український кордон, заплативши 430 доларів, потім албанський — за 300 доларів, а там переправилися на надувному гумовому човні до берегів Італії — ще майже 200 доларів.

Витративши таким чином на дорогу близько тисячі доларів, хлопці потрапили на довгоочікувану «високооплачувану» роботу — збирати по 13 годин на добу помідори, маючи за це 15 тисяч лір (30 гривень). При цьому жили в палатках без води, світла, з їжі — самі помідори. До найближчого населеного пункту, де є магазин, — шість кілометрів пішки.

Рабство закінчилося раптово — їхнім господарем зацікавилася податкова поліція. Зрозуміло, що за всіма проблемами йому було вже не до розрахунків з українськими найманцями. І тепер вони, розмовляючи з італійськими журналістами, розгублені: підкажіть, як дістатися додому...

Олександр КЛИНОВ.

Рим.

«Профспілка» поліцейських

На вулицях Таллінна тепер не зустрінеш жодного поліцейського напідпитку. Секрет простий: всі вони зібрані в одному місці — нещодавно відкритій корчмі для служителів порядку.

Тут правоохоронці можуть собі дозволити хильнути зайвого у компанії колег, подалі від цікавих очей, повідомляє Укрінформ. Причому, ввечері підпилих хлопців навіть розвозять по домівках, щоб вони не кружляли зі співами по вулицях міста, соромлячи честь мундира.

Приклад естонських колег переймають зараз і латвійці. Але вони пішли далі. Окрім корчми, організовують також закритий клуб для поліцейських. Які таємниці зберігатимуть його стіни, відомо лише міністру внутрішніх справ Латвії Мареку Сеглїньшу, якому і належить ідея.

Австралійців на один мільйон побільшало

Населення Австралії збільшилося на 1 млн. осіб за останні чотири з половиною роки. 47% росту досягнуто за рахунок імміграції і лише 53% — це природний приріст. Як і в інших західних країнах, в Австралії спостерігається зниження народжуваності. Дедалі менше жінок заводять все пізніше діточок. Австралія посідає друге з кінця місце щодо народжуваності серед англомовних країн (ще менше дітей народжують жінки в Канаді). Понад 12 процентів австралійців мають 65 років і більше. 0,316 % населення всього світу — австралійці.

Павло АНГЕЛУЦА.

Канберра.

Чужі

Через десять років після падіння Берлінської стіни кожний п'ятий західний німець не заперечував би проти її відбудови. Такого висновку дійшли фахівці авторитетної німецької експертної групи «Форса» на підставі результатів проведеного опитування великої групи мешканців усіх федеральних земель ФРН. На сході жалкують за колишнім кордоном, який розділяв Німеччину, лише 14 відсотків бюргерів. Річ у тім, що стіни давно немає, а бар'єр відчуженості продовжує розділяти людей. Згідно з опитуванням, 30 відсотків жителів ФРН переконані, що східні та західні німці все ще «скоріше чужі» по відношенню один до одного і не відчувають себе частиною єдиного суспільства.

Жовтень буде на візити багатий

(Початок на 2-й стор.).

Щодо іншого візиту — представників Моніторингового комітету — за зверненням «канівської четвірки», то вже офіційно названо дату: 4—6 жовтня. Нагадаємо, що численна делегація ПАРЄ прибуде до України наприкінці наступного місяця для спостереження за виборами.

Наша делегація в ПАРЄ взяла активну участь у дискусіях з югославських питань. «Америка діяла просто цинічно, ця держава була щасливою, посилаючи європейців убивати один одного, в результаті послабивши Європу», — так охарактеризував недавню акцію НАТО в Югославії глава української делегації Борис Олійник. Сергій Курикін наголосив у своєму виступі на екологічних наслідках натовських бомбардувань. Зокрема на забрудненні, спричиненому руйнуванням промислових об'єктів, у басейні Дунаю. Тепер, зазначив він, дунайські води несуть цей бруд у Румунію, Україну, Чорне море. Курикін заявив, що було б справедливо вимагати від країн НАТО спеціального фінансування для реабілітації та захисту довкілля регіону.

Тепер щодо України. Унаслідок припинення судноплавства по Дунаю наша країна зазнала збитків, які вираховуються десятками мільйонів доларів. На це звернув увагу під час свого виступу Іван Попеску. За його ініціативою в ухваленій ПАРЄ рекомендації наголошено: таким державам, як Україна, має бути надано сприяння у компенсації збитків.

Учора сесія ПАРЄ завершила свою роботу.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Страсбург.

Люди й події

Образили Моніку

Що спільного мають Вацлав Гавел, Джиммі Картер, Білл Клінтон, Едуард Шеварднадзе, Хилларі Клінтон та Анатолій Собчак? Премію. Але не Нобелівську, а Аверелла Гаррімана за обстоювання прав людини і засад демократизації. Сімейне життя подружжя Клінтонів, безперечно, вплинуло на розвиток демократії в країні. Дивно лише, що премію отримали Білл і Хілларі, а не Моніка. Оціненo зусилля й Собчака в захисті прав людини. Своїх. Щоправда, поки що не розв'язано питання про його право брати хабарі у демократичного суспільства.

Державний принцип

Що треба робити, щоб країна нарешті вийшла з кризи. Мер Москви Юрій Лужков пропонує такий рецепт: «Держава має виходити з принципу: дія дорівнює протидії». Тобто: президент захворів — парламент працює, президент одужав — парламент має терміново піти на лікарняний. Гармонія — ніхто нікому не заважає. От тільки запитання: якою дією має відповісти народ?

Мій лідер

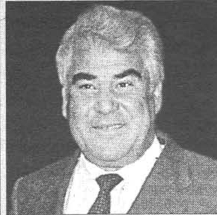

У Туркменистані розпочалася епоха телесеріалів. Головний герой першого, який почнуть показувати наступного тижня, — президент Сапармурат Ніязов, він же замовник і продюсер. Сюжет не дуже вигадливий: західна журналістка приїхала до країни і, звичайно ж, закохалася у місцевого бізнесмена. Спитаєте: до чого тут президент? Не бачили, не знаємо. Але назва багатообіцяюча — «Туркменбаші, мій лідер»,

Жарт

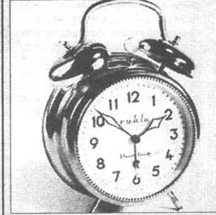

Перш ніж зробити подарунок, добре поміркуйте. Не рекомендуємо дарувати будильника. Галас може зчинитися на всю Європу. Він ще й задзеленчати не встигне, а ваш квартал уже оточать співробітники спецслужб і сапери. Так у штаб-квартирі ЄС пильна секретарка переполошила єврочиновників, виявивши серед пошти пакунок із будильником. Усіх евакуювали, будильник дослідили і... поклали знову в пакунок. Жарт.

Стриматися і не триматися

«Закликаємо правлячу коаліцію... не триматися за владу». З такими словами звернувся до уряду голова фракції Союзу демократичних лівих сил Польщі Лешик Міллер. Що ж це відбувається, обурювався пан Міллер: «Владу взяли, роздали її своєму оточенню, а громадянам нічого не дісталося». Так, недобре. А коли ось так: владу взяли і нічого нікому не роздали. Що тоді дістанеться громадянам?

«Чуєш, бр...

Улас Самчук, Олександр Архипенко, ...
в Європі та св...

Шукаймо правду разом

Перед нами «сердитий» лист нашого постійного й уважного (так він себе рекомендує) читача з Миколаївщини Василя Костянтиновича Симоніна. Він — поважана людина в Доманівці, де проживає, фронтовик.

Василь Костянтинович не погоджується з нашим викладом подій радянської історії 30-х років, особливо напередодні II світової війни. Це добре, бо кожен має право на власну думку й судження. Єдине, що хотілося, щоб наш читач та його однодумці, перш ніж робити свої висновки, звернулися до архівів чи ретельно переглянули книжкові видання останніх років. Може, тоді їм відкрилася б додаткова інформація щодо нашого минулого.

Для прикладу використаємо лише один факт, який, зрозуміло, ні Василеві Костянтиновичу, ні його однодумцям не сподобається. Але історія — то історія. З неї, як і з пісні, слів не викинеш. Наприкінці тридцятих років контакти між Й. Сталіним та А. Гітлером були такі тісні, що ними була ініційована співпраця між НКВС та гестапо. Більше того, НКВС передав гітлерівцям цілу групу антифашистів, які були незаконно заарештовані в СРСР. Отже, шановний Василю Костянтиновичу, не лайтеся, а краще допомагайте нам шукати святу правду, як ви радите. Це потрібно всім.

Протилежного змісту лист надійшов з Київщини. Від Якова Григоровича Опилата — теж ветерана війни, кандидата психологічних наук. Він на відміну від В. Симоніна дякує нам за публікації під рубрикою «XX століття: українські акценти». «З появою нової рубрики починаю читати «Голос України» саме з неї, — пише читач і додає, — ваші публікації об'єктивні, насичені маловідомими широкому загалу історичними фактами. Авторські думки нев'язливі, в них відчувається патріотизм і державницьке мислення, що так потрібно парламентській газеті».

Стара істина — скільки листів, стільки й думок. І це, повторімося, добре. І сподіваємося, що потік листів до редакції зростатиме, адже ми підійшли до дуже складних періодів вітчизняної історії — II світова війна, відбудова, ідеологічне і ядерне протистояння, смерть Й. Сталіна... Пишіть нам, будь ласка. Наш діалог, ми гадаємо, дуже цікавий.

«Немає лиха без добра»

Зрозуміло, парадоксально звучить думка про те, що в розірваному після революції та громадянської війни на два рукави існуванні української культури (і в Україні, й у діаспорі) є свій сенс. Але поглянемо на це з висоти сьогодення.

Українська суспільна думка (і художньо-мистецька, й політична, й наукова) в тридцяті роки характеризувалась роздвоєністю особистості.

Колишній офіцер армії Української Народної Республіки (в народі — «петлюрівець») Олександр Довженко зняв фільм «Арсенал», в якому оспівав боротьбу своїх учорашніх супротивників — київських пролетарів, що підняли повстання проти Центральної Ради. Так жили й творили Максим Рильський, Микола Бажан, Володимир Сосюра...

«Еміграція принесла була з собою, — писав діаспорний літературознавчий метр Володимир Державін, — за кордон цілком послідовний культ Тичини, як поета геніального, як поета, що йому від часів Шевченка не було в українському письменстві рівних: він, мовляв, і глибокий мислитель, і просякнена найрафінованішими релігійно-містичними почуттями тендітна душа, і найщиріший гуманіст, і достойний продовжувач української пісенної поезії та творець-артист українського словесного та ритмомузичного мистецтва...» Разом із тим всі бачили, що талант Тичини нищиться атмосферою сервілізму й ідеологічної нетерпимості, які визначали культурне життя радянської України.

Як писав Євген Маланюк:

«Від кларнета твого пофарбована
дудка зосталась, —
В окривавлений жовтень весна
обернулась весна».

Хто з українських (та й не лише українських) письменників, художників, митців не йшов на компроміс із владою в 30-ті роки, той закінчував своє життя в Сибіру чи на Півночі.

А в цей самий час у паралельному радянському світові існувала інша українська культура, про більшість представників якої ми дізналися лише десять-двадцять років тому. Зрозуміло, що насамперед треба говорити про трагедію нації, митці й мислителі якої вимушені творити за межами своєї батьківщини. Найяскравіше стан митця, відірваного від рідної землі, відтворив у загальновідомому вірші «Чуєш, брате мій...» поет Богдан Лепкий.

У ще недавні радянські часи всі діячі діаспорної української культури вважалися нездарами й зрадниками. На жаль, той самий Володимир Сосюра у своїх поезіях запрошував на дуель Євгена Маланюка —блискучого поета й есеїста. Та й хіба один лише Сосюра (до речі, цю печальну традицію вже у наші часи продовжили деякі представники покоління «шестидесятників»)?

І це тоді, коли, наприклад, прозаїки Улас Самчук та Володимир Винниченко у тридцяті роки висувалися на Нобелівську премію з літератури, а мистецтво Олександра Архипенка чи Олекси Грищенка захоплювало глядачів грандіозних виставок у США та Франції.

Українці завойовували Париж

Ідеться, звичайно, про завоювання культурного Парижа — столиці світового мистецтва. І то не лише самотніми митцями-мандрівниками, яких чимало в історії європейської культури. В 30-ті роки у французькій столиці існувала «Паризька група українських художників». До речі, деякі її представники, як І. Бабій та М. Андрієнко-Нечитайло, експонували свої твори й у СРСР. Осередок групи складали визнані майстри пензля й різця Олекса Грищенко, Микола Кричевський, Василь Хмелюк. Полотна Олекси Грищенка з великим успіхом експонувалися в США та Канаді. Й сьогодні вони є практично в усіх значних картинних галереях та музеях Європи.

«Тут показано місця південної Франції, варті того, щоб їх покласти побіч славетних Ренуарових краєвидів. Український кольорист здобув Париж», — писав про виставку картин Олекси Грищенка європейський критик зі світовою славою Луї Восель.

Знаменитий американський візантолог Томас Вітмор придбав у Олекси Грищенка серію гуашних пейзажів, які й нині зберігаються в Бостоні.

1930 року на паризькій виставці в салоні Тюйлері картини Олекси Грищенка експонувалися поряд із творами Анрі Матісса. Художній критик Поль Фрієз відверто сказав українському митцю: «Ви єдиний, хто витримує сусідство з майстром».

Досить відомий, щоправда, насамперед у прорадянських французьких мистецьких колах, був художник Микола Глущенко.

Василь Хмелюк тільки за п'ять років (1932-1937) мав вісім індивідуальних виставок у галереях Марселя, Лондона, Парижа, Варшави... В ці самі роки митець лише до Львова надіслав понад десять статей на теми розвитку сучасного європейського малярства.

І коли ми кажемо, що буяння закордонної гілки української культури має позитивне значення, маємо на увазі передусім те, що в такий спосіб здійснювалися художні зв'язки нашого народу з народами світу. Саме в такий спосіб реалізовувалося прагнення українських митців входити у світовий культурний процес, не загубитися за сталінською «залізною стіною».

Оскільки Київ, Харків та інші значні центри української духовності були радянські, то на перше місце в цьому історико-художньому процесі висунулася столиця Галичини Львів, що тоді належав Польщі. Тут сформувалася АНУМ (Асоціація незалежних українських митців), до якої входили письменники й митці Богдан-Ігор Антонич, Святослав Гординський, Володимир Гаврилюк, Ярослава Музика, Павло Ковжун...

У вересні-жовтні 1931 року в львівському Національному музеї було влаштовано дві спільні виставки українських та французьких художників. Львів'яни та й узагалі шанувальники живопису Галичини одержали змогу ознайомитися з творами найбільш яскравих представників європейського мистецтва: А. Модільяні, П. Пікассо, М. Шагала, А. Дерена, Р. Дюфі та інших. З українського боку у виставці взяли участь Олекса Новаківський, Микола Глущенко (він, до речі, експонував 22 твори — більше за всіх), Григорій Смольський, Ярослава Музика. Декілька картин із цієї виставки Національний музей Львова придбав для своєї збірки (на жаль, значну частину тих шедеврів, як і скульптур Олександра Архипенка, на початку 50-х років було по-варварськи знищено за наказом офіційного Києва).

У лютому-березні 1933 року в приміщенні того самого музею відбулася друга об'єднана виставка українських і французьких художників.

Таким чином зарубіжні українські митці мали змогу опановувати досвід ...

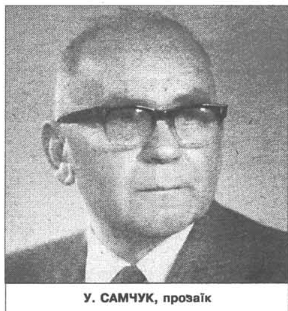
У. САМЧУК, прозаїк

О. АРХИПЕНКО, скульптор

В. СТЕФАНИК, новеліст

В. ХМЕЛЮК, художник

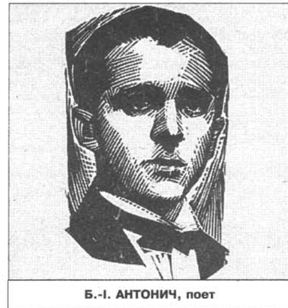
Б.-І. АНТОНИЧ, поет

Піс...

МАТ...

Ух... рубіж... чия ... Євро... чука ... додат... яких ... райо... Леон... Окса...

Ль...

зників різних мистецьких течій: ресіонізму до кубізму. Невипад- відкритті однієї з виставок жи- в Києві у тридцяті роки йшлося античну (адже хто міг те дозво- умовах «торжества єдино пра- о творчого методу соціалістич- алізму») мрію українських ху- в — зібрати в одній велетенській ь творчий доробок вітчизняних щів. Який яскравий і змістов- жній літопис України постав би има відвідувачів!

того боку, українські митці, ек- и свої твори за рубежами бать- , відкривали її світу.

новий, але з великим майбутнім не надзвичайно зацікавив, і я, французьким демократом, схи- ред генієм великого художника енка». Так сказав 1933 року про у шевченківську галерею Е. відомий державний та політич- Франції.

— Так мовить Бог наш:
— Знайте і мовчіть!
Збудую тут твердиню в вічнім гарті,
Як камінь гордощів, як камінь,
що на варті!

Так славив у поезії рідний Львів Юрій Липа — поет, есеїст, геополітик.

Повторюся, так сталося, що зараз ми активно освоюємо творчий доробок тих письменників, які жили або за океаном, або в Західній Європі й у той самий час у тіні нашої неуваги залишаються два великі імені української літератури тридцятих років — Богдан-Ігор Антонич та Василь Стефаник. Обидва жили в окупованій Польщею Західній Україні, обидва ніколи не були громадянами УРСР, але твори обох (Стефаника, звичайно, менше — занадто грандіозна постать!) або постійно потрапляли під обстріл радянських літературних критиків, або просто замовчувалися.

Богдан-Ігор Антонич помер своєю смертю в Львові 1937 року. Через тридцять років його відкрив для радянських читачів Дмитро Павличко. Поет (справжнє прізвище — Кіт) написав кілька книг віршів та поем, але в УРСР його цитували опоненти Д. Павличка, насамперед лише один його вірш «Слово про Альказар», присвячений громадянській війні в Іспанії. Його зміст трактували як націоналістичний. Цікаво, що дехто з критиків або забував, або ігнорував те, що Б. І. Антонич був підданий Польщі й, зрозуміло, не сповідував радянської ідеології, яка вимагала співчувати лише іспанським республіканцям.

Сьогодні книжки поета-філософа видані не лише в Україні, а й у США, Словаччині, Польщі, Канаді...

Ніколи не жив у СРСР (наголошую на цьому, бо творчість його така популярна, що в читача складається враження, ніби прозаїк був громадянином УРСР) Василь Стефаник, відомий як блискучий новеліст, твори якого стоять на одному рівні з прозовим доробком видатних новелістів Європи. Раніше ми знали лише один бік портрета В. Стефаника — той, який створював враження, що автор «Слова» та «Матері» дуже симпатизував Радянській Україні. Але був й інший В. Стефаник — принциповий критик більшовицької системи, яка сприймалась ним лише як антигуманна й антилюдська. Особливо В. Стефаник не міг пробачити більшовикам масового знищення в тридцяті роки українських радянських письменників (понад 250).

Новеліст відмовлявся від запрошень відвідати УРСР, бо не вірив більшовикам, і, мало того, панічно боявся їх. Широко відомі слова Василя Стефаника «Стою на вуглі своєї хати і простягаю до Вас руки», адресовані друзям у радянській Україні, яких пізніше було репресовано й знищено (Григорія Косинку, Михайла Грушевського, Агатангела Кримського, Сергія Єфремова...).

1933 року Василь Стефаник надсилає листа Народному комісару освіти УРСР, в якому відмовляється від радянської пенсії, але додає: «А прихильником Великої України я все був і буду». В ці роки матеріальне становище видатного Майстра було дуже складне. Він тяжко хворів. І коли б не допомога митрополита Шептицького, невідомо чи й вижив би.

ГРИ ЕНКО, художник

В. ВИННИЧЕНКО, письменник

Б. ЛЕПКИЙ, поет

...те мій?»

...екса Грищенко, Богдан-Ігор Антонич відомі ... А ми їхню творчість досі добре не знаємо.

Є. МАЛАНЮК, поет

О. ОЛЕСЬ, поет

...ро незнищенність

...но вище імена видатних за- українських письменників, ть захоплювала літературну идцяті роки, — Уласа Сам- одимира Винниченка. Треба кілька імен поетів, творчість ала обличчя зарубіжної ук- ітератури: Євген Маланюк, ендз, Олекса Стефанович, ринська...

став він на земному лоні
хи голову підніс;
одільський,
буковинський ліс
пця зіниці ясні й сонні;
овно звів свої долоні,
ках веж церковних
біль завис,
пишному чужий,
підступний кріс,
Льва забави вітрогонні.
ві, і ти, луно століть,
хрести, Личакова берізки,
олос, і страшний, і близький,

Сто десять виставок у Нью-Йорку

Стільки разів за півстоліття творчої праці виставляв свої скульптури в США киянин Олександр Архипенко. Саме в його скульптурному зображенні американці чи не вперше побачили портрети видатних українців Тараса Шевченка та Івана Франка, що їх встановлено у Нью-Йорку.

А до цього були десятки виставок у європейських столицях. Мистецький доробок О. Архипенка налічує понад тисячу творів, які зараз можна зустріти в багатьох галереях та музеях світу.

Творчу зухвалість, а краще сказати б — новаторство скульптора з берегів Дніпра не зразу було визнано. Французькі критики назвали його варваром, «який руйнує шляхетні традиції мистецтва Заходу». Католицький патріарх Венеції піддав його роботи анафемі.

Але зупинити О. Архипенка це не могло. Він продовжував творчі пошуки, вважаючи, що митець «дає глядачеві імпульс... Коли подати глядачеві символ, він мусить почати і сам творчо мислити».

«Я буду щасливий, коли матиму нагоду, щоб моєю працею заопікувався український народ», — написав скульптор у одному з листів п'ятдесятих років.

Талант не поспішає, він упевнений, що час його обов'язково настане

Саме так можна сказати про багатьох діячів української зарубіжної культури тридцятих років. Харків'янка Елеонора Блох — учениця Огюста Родена, Микола Бурачек — учень Анрі Матісса, Олександр Довженко, який сам став метром світового кіномистецтва — це лише кілька імен.

На початку публікації було згадано про мрію художників зібрати в Києві всі полотна-щедеври, створені українцями протягом віків. А коли ми побачимо гідну загальну енциклопедію української культури, під дахом якої зібралися б нарешті наші генії?

Щасливі майбутні покоління українців, очам яких ще відкриється вишуканий і самобутній світ народу з берегів Дніпра.

Хроніка

✔ 1930

Львів. Виникнення об'єднання західноукраїнських художників — Асоціації незалежних українських митців (АНУМ)

Варшава. Заснування Українського наукового інституту

Париж. Створення франко-українського клубу «Гурток українських етюдів» для поширення знань про Україну та український національно-визвольний рух серед французів

Сянок. Створення музею «Лемківщина»

✔ 1930-34

Львів. Видання Української загальної енциклопедії в трьох томах

✔ 1931

Канада. Створення Товариства допомоги визвольному рухові народу Західної України

✔ 1932

Улас Самчук розпочав роботу над трилогією «Волинь»

Львів. Павло Ковжун починає видавати журнал «Мистецтво»

Прага. Видання «Бібліографічного покажчика наукових праць української еміграції. 1920-31»

Прага. II Український науковий з'їзд

Едмонтон. Створення Українського національного об'єднання (УНО)

Софія. Відкриття пам'ятника М. Драгоманову

✔ 1933

Львів. Відкриття пам'ятника на могилі І. Франка на Личаківському цвинтарі

Берлін. Виставка української графіки

Пам'ятник на могилі Івана Франка. м.Львів.

✔ 1934

19 лютого — 14 квітня. Луцьк. Судовий процес, організований польським урядом над групою членів КПЗУ. На захист підсудних виступили А. Барбюс та Р. Роллан

17 травня. Буенос-Айрес. Видання першого числа української газети «Наш клич»

15 червня. Варшава. Вбивство членом ОУН Г. Мацейком міністра внутрішніх справ Польщі Б. Перацького

Станіслав. Український жіночий конгрес із нагоди 50-річчя створення першої української жіночої організації

Уругвай. Створення українського культурно-освітнього товариства «Просвіта»

✔ 1935

Варшава. Видання науково-літературного щомісячника «Наша культура», журналу «Ми»

Юрій Липа завершує фундаментальну працю «Бій за українську літературу»

Ромен РОЛЛАН

✔ 1936

Львів. Антифашистський конгрес діячів культури Польщі, Західної України і Західної Білорусії

Вінніпег. Канада. Заснування Української фундації ім. Т. Шевченка

22-25 грудня. Львів. Проведення за ініціативою митрополита А. Шептицького науково-богословського з'їзду, приуроченого до 300-річчя від дня смерті митрополита Й. Рутського, одного з видатних діячів уніатського руху

Анрі БАРБЮС

✔ 1937

Юрій Клен (Освальд Бургардт) завершує епічну поему «Прокляті роки»

✔ 1938

23 травня. Роттердам. Убивство агентом НКВС П. Судоплатовим лідера ОУН Є. Коновальця

Рим. Виставка української графіки

8 жовтня. Ужгород. Уряд проголошеної держави Карпатської України очолив А. Бродій (з 26 жовтня — А. Волошин)

✔ 1939

27 серпня. Рим. Головою ОУН обрано А. Мельника

1 вересня. Початок II світової війни

✔ 1940

У Парку народів у Клівленді (США) встановлено погрудні скульптурні портрети Святого Володимира, Тараса Шевченка, Івана Франка роботи Олександра Архипенка

Ведучі рубрики:
Віталій АБЛІЦОВ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Офіційно

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про проект Закону України про додаткові заходи щодо погашення заборгованості з виплати пенсій, заробітної плати і компенсації громадянам втрат від знецінення грошових заощаджень в установах Ощадного банку України та колишнього Укрдержстраху

Верховна Рада України постановляє:

Відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України проект Закону України про додаткові заходи щодо погашення заборгованості з виплати пенсій, заробітної плати і компенсації громадянам втрат від знецінення грошових заощаджень в установах Ощадного банку України та колишнього Укрдержстраху, внесений на розгляд Верховної Ради України Президентом України у зв'язку з виданням Указу від 28 червня 1999 року № 756/99 «Про додаткові заходи щодо погашення заборгованості з виплати пенсій, заробітної плати і компенсації громадянам втрат від знецінення грошових заощаджень в установах Ощадного банку України та колишнього Укрдержстраху», відхилити.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
16 вересня 1999 року.
№ 1038-XIV

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про погашення заборгованості з виплати стипендій учням професійно-технічних навчальних закладів та студентам вищих навчальних закладів

Заслухавши інформацію міністра освіти України Зайчука В. О. про погашення заборгованості з виплати стипендій учням професійно-технічних навчальних закладів та студентам вищих навчальних закладів, Верховна Рада України постановляє:

1. Інформацію міністра освіти України Зайчука В. О. про погашення заборгованості з виплати стипендій учням професійно-технічних навчальних закладів та студентам вищих навчальних закладів взяти до відома.

2. Кабінету Міністрів України:

вжити необхідних заходів щодо погашення до 1 листопада 1999 року заборгованості з виплати стипендій учням професійно-технічних навчальних закладів та студентам вищих навчальних закладів, що склалася за минулі роки;

забезпечити підвищення розміру стипендій учням професійно-технічних навчальних закладів та студентам вищих навчальних закладів відповідно до встановлених соціальних нормативів;

передбачити при формуванні Державного бюджету України на 2000 рік забезпечення пільгового проїзду учнів і студентів у міському та міжміському пасажирському транспорті;

запровадити диференційований підхід до призначення стипендій учням професійно-технічних навчальних закладів та студентам вищих навчальних закладів з урахуванням їх успішності та матеріального стану.

3. Кабінету Міністрів України та Національному банку України разом з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету внести узгоджені пропозиції щодо залучення позабюджетних коштів та коштів благодійних фондів для потреб освіти, соціальних виплат учням і студентам та включення їх до Державного бюджету України.

4. Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти прискорити доопрацювання проекту Закону України про вищу освіту і внести його на розгляд Верховної Ради України на повторне перше читання до 11 жовтня 1999 року.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
16 вересня 1999 року.
№ 1041-XIV

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про проект Закону України про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами

Верховна Рада України постановляє:

Відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України проект Закону України про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами, внесений Президентом України у зв'язку з виданням Указу від 28 червня 1999 року № 754/99 «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами», відхилити.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
16 вересня 1999 року.
№ 1052-XIV

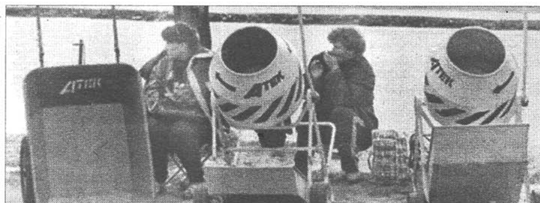

Ось такою продукцією видають зарплату на Київському АТЕК «Червоний екскаватор»

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Заробили, та не отримали

На пропозицію народних депутатів України публікуємо дані Національного банку про стан заборгованості з виплати заробітної плати загалом по Україні

Затримки виплати заробітної плати по Україні *)

(у млн. гривень)

	на 1 червня 1999 року Загальна сума заборгован.	на 1 липня 1999 року Загальна сума заборгован.	на 1 серпня 1999 року Загальна сума заборгован.	на 1 вересня 1999 року Загальна сума заборгован.	на 11 вересня 1999 року Загальна сума заборгован.	на 16 вересня 1999 року Загальна сума заборгован.
Усього по Україні	6887.6	6885.8	6973.4	6990.3	6982.3	6994.0
в тому числі:						
— по бюджетних організ.	942.1	899.0	905.9	840.9	842.5	834.4
— по небюджетних організ.	5945.5	5986.8	6067.5	6149.4	6139.8	6159.6
По всіх підприємствах і організаціях терміном:						
— до місяця	418.1	437.2	428.1	414.9	423.0	434.7
— від 1 до 2 місяців	479.9	457.8	471.6	464.6	446.7	457.9
— від 2 до 3 місяців	530.2	505.2	489.2	499.8	512.6	502.0
— понад 3 місяці	5459.4	5485.6	5584.5	5611.0	5600.0	5599.4

ЗАТРИМКИ ВИПЛАТИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПО УКРАЇНІ

за станом на 16 вересня 1999 року

за всіма організаціями та установами

(тис. грн.)

Назва	Загальна кількість випадків	Загальна сума заборгованості	Прострочена заборгованість у заробітній платі з причин:							
			відсутність коштів на коррахунках банку		відсутність коштів на рахун. підприємств, установ, організацій		відсутність готівки в банках у зв'язку з несвоєчасним завезенням з вини рег. управ. НБУ		інші причини	
			кількість	сума	кількість	сума	кількість	сума	кількість	сума
Республіка Крим	3245	254802.9	0	0.0	2887	254125.8	0	0.0	358	677.1
Вінницька	15985	225126.7	0	0.0	15985	225126.7	0	0.0	0	0.0
Волинська	4528	133820.7	0	0.0	4525	133646.3	0	0.0	3	174.4
Дніпропетровська	13545	649714.3	0	0.0	13458	649353.4	0	0.0	87	360.9
Донецька	23262	1066780.7	0	0.0	23246	1066769.5	0	0.0	16	11.2
Житомирська	17710	187128.7	0	0.0	17671	187110.9	0	0.0	39	17.8
Закарпатська	1966	42596.1	0	0.0	1966	42596.1	0	0.0	0	0.0
Запорізька	20088	246960.3	0	0.0	19983	246828.6	0	0.0	105	131.7
Івано-Франківська	2396	144008.3	0	0.0	2396	144008.3	0	0.0	0	0.0
Київська	3529	240755.2	0	0.0	3511	240732.9	0	0.0	18	22.2
Кіровоградська	15054	186962.5	0	0.0	15054	186962.5	0	0.0	0	0.0
Луганська	12295	635370.5	0	0.0	12078	634097.9	0	0.0	217	1272.6
Львівська	25207	300969.5	0	0.0	24315	297812.6	0	0.0	892	3157.0
Миколаївська	3562	217080.5	0	0.0	3372	216053.5	0	0.0	190	1026.9
Одеська	7218	198849.7	0	0.0	6983	198463.1	0	0.0	235	386.6
Полтавська	3860	268509.0	0	0.0	3860	268509.0	0	0.0	0	0.0
Рівненська	14220	161071.5	0	0.0	14181	161047.5	0	0.0	39	23.9
Сумська	1613	216233.5	0	0.0	1607	216100.5	0	0.0	6	133.0
Тернопільська	2185	149049.5	0	0.0	2173	149034.2	0	0.0	12	15.3
Харківська	20541	399045.9	0	0.0	20340	398610.3	0	0.0	201	435.7
Херсонська	9401	174690.1	0	0.0	9344	174628.2	0	0.0	57	61.9
Хмельницька	16986	204256.5	0	0.0	16985	204255.0	0	0.0	1	1.5
Черкаська	3448	217587.2	0	0.0	3405	217417.6	0	0.0	43	169.5
Чернівецька	12871	90457.7	0	0.0	12521	89397.9	0	0.0	350	1059.8
Чернігівська	23625	179930.1	0	0.0	23625	179930.1	0	0.0	0	0.0
Київ	8827	196269.3	0	0.0	7617	192957.2	0	0.0	1210	3312.0
Оперу НБУ	275	6013.2	0	0.0	239	5760.0	0	0.0	36	253.2
УСЬОГО	287442	6994040.1	0	0.0	283327	6981335.8	0	0.0	4115	12704.3

*) без урахування виплат зарплати з виручки, розрахунків натурою, нарахованих сум податків, а також інших безготівкових перерахувань заробітної плати.

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про проект Закону України про недопущення відпливу з України валютних та інших майнових цінностей

Верховна Рада України постановляє:

1. Відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України проект Закону України про недопущення відпливу з України валютних та інших майнових цінностей, внесений на розгляд Верховної Ради України Президентом України у зв'язку з виданням Указу від 27 червня 1999 року № 724/99 «Про заходи щодо недопущення відпливу з України валютних та інших майнових цінностей», відхилити.

2. Проект Закону про створення сприятливих умов для розміщення валютних та інших майнових цінностей в Україні та недопущення їх відпливу за кордон, внесений народними депутатами України Терьохіним С. А., Альошиним В. Б., Сокерчаком В. М., прийняти в першому читанні.

3. Комітету Верховної Ради України з питань фінансів та банківської діяльності доопрацювати зазначений законопроект з врахуванням пропозицій народних депутатів України та інших суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
16 вересня 1999 року.
№ 1054-XIV

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про проект Закону України про додаткові заходи щодо регулювання операцій з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах

Верховна Рада України постановляє:

Відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України проект Закону України про додаткові заходи щодо регулювання операцій з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах, поданий на розгляд Верховної Ради України Президентом України у зв'язку з виданням Указу від 27 червня 1999 року № 723/99 «Про додаткові заходи щодо регулювання операцій з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах», відхилити.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
16 вересня 1999 року.
№ 1050-XIV

Найбільша сума заборгованості зарплати — у Донецькій обл.: 1066780,7

Як флагман флагманом і лишився

26 вересня — День машинобудівника. Директор НВК «Фотоприлад», заслужений машинобудівник України, почесний ветеран заводу Анатолій Глущенко.

Доля «Фотоприладу», одного з лідерів серед підприємств військово-промислового комплексу не тільки Черкащини, а й країни, що випускав складні оптико-електронні та інші наукоємні вироби, водночас і схожа на долі «побратимів», і відмінна від них.

Переживши у 70—80-х зоряну годину розквіту «оборонки», коли все працювало на космос та ВПК і під будь-яке замовлення вмикалася потужна фінансова машина, «Фотоприлад» на початку 90-х опинився в лабетах жорстокої кризи. Зупинилися заводські цехи, спорожніли конструкторські бюро. Підприємство залишали працівники найвищого професійного класу...

Зараз про це навіть і згадувати прикро. Бо обставини були вищі за волю людей.

У Києві керівництво тодішнього Мінмашпрому в черговий раз ламало голову, кого призначити директором приреченого на банкрутство заводу. Зупинилися на кандидатурі Анатолія Глущенка. Він прийшов на завод ще випускником Київського політеху, і за 30 років роботи на «Фотоприладі» вивчив його як свої п'ять пальців. Починав конструктором, був начальником бюро і начальником виробництва, першим заступником головного інженера — головним технологом, головним конструктором...

Втім, якщо відверто, у міністерстві мало хто сподівався на реанімацію розірваного на фірми і фірмочки колись багатотисячного комплексу. Призначали досвідчену, порядну людину більше для того, щоб не за безцінь пустити з молотка унікальне обладнання заводу. Однак навіть у високих кабінетах достеменно не знали характеру Глущенка.

Він з дитинства навчився не хилити голову, не скорятися труднощам. Син полеглого на фронті солдата, для якого слово матері-трудівниці було головним, звик цінувати людей по совісті і праці. Дуже вимогливий до себе, до інших частіше був доброзичливим. На людську доброту і сам робив ставку.

— Сьогодні можна лише захоплюватися мужністю й витримкою фотоприладівців, які зимою дев'яносто шостого повірили мені на слово, повернулися на робочі місця і в холодних, промерзлих цехах, без зарплати, боролися за своє підприємство, — пригадує Анатолій Романович. — Та робота конструкторів, технологів, інших висококваліфікованих спеціалістів, одягнених у валянки і куфайки, швидше нагадувала фронтову передову, а не заводські будні в мирний час. Але це і була війна — з кризою, розрухою. І ми, «оборонники» не лише за фахом, а й по духу, перемогли її.

«Фотоприлад» виконав тоді складне і надважливе спецзамовлення Міноборони. Виконав в обумовлені строки і довів: комплекс — у строю діючих підприємств держави.

Перший іспит на шляху до відродження науково-виробничого потенціалу було складено.

Глущенко вперто і наполегливо продовжував формувати інтелектуальне ядро колективу. Не соромився і сам особисто знаходити на базарних «точках» своїх інженерів і пропонувати повернутися на рідний завод. Запрошував і молодих спеціалістів, випускників вузів. До кінця 97-го «Фотоприлад» запрацював як один злагоджений механізм. Високотехнологічні складні замовлення виконувало вже понад 2 тисячі заводчан. Спецтехніка оптико-механічного та оптико-електронного напрямів, ремонт і оновлення її склали основний пакет замовлень у 98-му році. Причому, не лише від вітчизняних партнерів, а й від зарубіжних. Про затримки з зарплатою фотоприладівці згадували як про поганий сон. З ініціативи директора було розроблено й ухвалено комплексно-цільову програму розвитку підприємства на 1998—2002 роки. Чільне місце в ній посідає виготовлення надточної спецтехніки для Міноборони України. Триватиме розвиток тематики, що формувалася десятки років спільно з Московським вертолітним заводом імені М. Л. Міля та конструкторським бюро з машинобудування з міста Коломни. Працюватимуть заводчани і на цивільну промисловість.

Зокрема, схвальну оцінку фахівців одержали прилади для діагностики й лікування очних хвороб, виготовлені на замовлення одеського НДІ імені Філатова. Працює на заводі і унікальне годинникове виробництво.

Нинішнього року науково-виробничий комплекс відзначив знаменну подію: завершилася розробка і випуск продукції з найголовнішої, оборонної, тематики. Віднині український танк повністю оснащується прицільними комплексами управління озброєнням виробництва «Фотоприладу».

До речі, нещодавно директор НВК «Фотоприлад» Анатолій Глущенко відзначив ювілей, про який з легким гумором сказав: «Хоч як прикро, а мені 60!».

Напередодні урочистостей я зустрілася з ювіляром «біля фонтану». Так називають фотоприладівці внутрізаводський майданчик, де справді серед моря яскравих квітів дзюрчить невеликий

фонтанчик. Того дня ласкаво всміхалося вересневе сонце, синіло небо і думалося про високе і вічне. Анатолій Романович пригадував холодноярське дитинство, маму Оксану Дмитрівну, тисячолітнього велета-дуба, рідне село, до якого завжди прагне душа. «Аби не обов'язкові ювілейні церемонії, — казав усміхаючись, — то я б краще на лузі з односельчанами погомонів про життя-буття...»

Йому завжди хотілося зробити щось добре для своїх земляків з Косарів. І він не тільки про це мріяв, а й робив. Це з його легкої руки має село млина, олійницю, круподерню. Школярі — комп'ютери. І сільрада — теж. І коли звернулися косарчани до нього з проханням допомогти у газифікації села, Глущенко не відмовив. Як ніколи не відмовляв у випадках, коли йдеться про дітей. Завод постійно піклується про свою підшефну школу, дитсадок, дитячу лікарню. Є в Анатолія Романовича «хрещеники», яким він допомагає, як-то кажуть, з власної кишені. Про це по великому секрету розповіла голова профкому заводу Катерина Калашник — Глущенко не любить зосереджувати на цьому увагу...

Ми довго говорили про завод, про його минуле, сьогодення, майбутнє. І стільки було у словах мого співрозмовника віри, надії, любові, стільки нових ідей і задумів, що мимоволі подумалося: хіба можна по-серйозному ставитися до ювілеїв людини з такою молодою, завзятою, щедрою вдачею? Питання риторичне.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Проблема 2000 року нашій енергетиці не загрожує

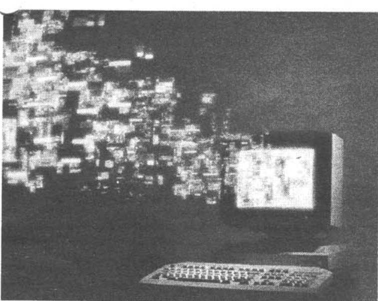

У засобах масової інформації зріс інтерес до так званої комп'ютерної «Проблеми 2000 року» після публікацій заяв Міністерства закордонних справ Великобританії і Держдепартаменту США про те, що вони рекомендують своїм громадянам утриматися від відвідання України напередодні 2000 року або вжити відповідних заходів перестороги і бути готовими до можливих проблем, якщо не виїджатимуть з України.

Зокрема, в попередженнях ішлося про те, що перехід на нову дату 2000, очевидно, зачепить українські провідні сектори, такі, як тепло- та енергопостачання, телекомунікації, транспорт, а також фінансові установи і служби з надзвичайних ситуацій.

Міністерство енергетики України інформує громадськість про те, як ідуть справи з «Проблеми 2000 року» в галузі.

Роботи із запобігання та усунення можливих негативних наслідків передбачуваної комп'ютерної кризи 2000 року ведуться в енергетиці з початку 1998 року.

З цією метою в Міненерго було створено галузеву комісію на чолі з першим заступником міністра, якою за період, що минув, виконано такі заходи:

в енергетичних компаніях, системах, підприємствах та організаціях створені й функціонують комісії з «Проблеми 2000 року»;

проведено інвентаризацію технічних і програмних засобів щодо виявлення можливих негативних наслідків «Проблеми 2000 року». Проаналізовано вплив можливих наслідків переходу до 2000 року, визначено необхідні обсяги фінансових витрат;

на базі Головного інформаційно-обчислювального центру Міненерго України створено полігон з перевірки тестового програмного забезпечення та комп'ютерного обладнання на сумісність з «Проблемою 2000 року»;

організовано ведення WEB-сторінки (http://www. me-press. Kiev. ua);

25—26 травня 1999 року відбувся галузевий семінар з питання «Запобігання та усунення можливих негативних наслідків комп'ютерної кризи 2000 року»;

підготовлено заявку на потрібне для галузі ліцензійне програмне забезпечення.

Галузевою комісією розроблено й затверджено «Запобіжні заходи Міненерго України, пов'язані з комп'ютерною кризою 2000 року», що є керівним документом для всіх підприємств галузі у розв'язанні «Проблеми 2000».

Галузева комісія визначила системи, порушення в роботі яких могли б призвести до певних складнощів в енергетичній галузі.

Усі застережні кроки, пов'язані з можливою проблемою, особливо контролюються керівництвом Міненерго.

Комісія визначила розгляд «Проблеми 2000» в електроенергетиці за двома аспектами:

— системи управління технологічними процесами;

— інформаційного забезпечення.

Звіти, подані підрозділами, показують, що в системах управління технологічними процесами в атомній енергетиці, на підприємствах Держнафтогазпрому, в оперативно-диспетчерському управлінні НЕК «Укренерго» немає проблемних елементів, погіршення роботи яких внаслідок впливу «Проблеми 2000» може призвести до негативних явищ у масштабах галузі або держави. Тобто функціонування генеруючих енергосистем, нафтогазових транспортних систем і диспетчерських систем не зазнає впливу «Проблеми 2000».

Інформаційне забезпечення галузі може зазнати впливу «Проблеми 2000» у зв'язку з функціонуванням інформаційних систем, в яких залучено персональні комп'ютери (ПЕОМ). Для розв'язання цієї проблеми (заміна і модернізація ПЕОМ) здійснюється відповідне фінансування.

У результаті детального обстеження автоматизованих систем управління технологічними процесами (АСУ ТП) не було виявлено жодної загрози для стабільної роботи енергоблоків атомних станцій. Це підтверджено актами перевірок у режимі імітації дати і часу, всебічним аналізом проектної і нормативно-технічної документації АЕС.

Уже здійснено перевірки Запорізької і Чорнобильської АЕС по лінії МАГАТЕ, а перевірки Рівненської і Хмельницької АЕС заплановано на листопад.

На пропозицію Міністерства енергетики США в НАЕК «Енергоатом» буде проведено незалежну експертизу із залученням провідних фахівців інституту підтримки і експлуатації АЕС та інституту автоматики.

На атомних станціях України жодна із систем управління не працює в режимі реального масштабу часу і не може призвести до зупинення блоків.

Звітні матеріали з «Проблеми 2000» передано Державній адміністрації ядерного регулювання (ДАЯР) і Міністерству енергетики США. Там проведуть незалежну експертизу, за результатами якої буде зроблено остаточні висновки з «Проблеми 2000».

Тестування засобів обчислювальної техніки і програмного забезпечення на підприємствах Держнафтогазпрому показало, що істотних проблем під час переходу до 2000 року не передбачається.

Нині відбувається модернізація систем обліку на газопереробних заводах і в системах телемеханіки та автоматичного управління об'єктами транспортування нафти і газу. До 1 грудня 1999 року ці роботи буде завершено.

20 вересня відбулася зустріч міністра енергетики України Івана Плачкова з послом США Стівеном Пайфером, на якій докладно обговорювалося питання комп'ютерної проблеми 2000 року. В зустрічі також брали участь директор офісу економічної реструктуризації Агентства міжнародного розвитку США Пол Малліган, головний радник з енергетики цього агентства Том Бродерік та представник економічного відділу посольства США Роксан Кабрал.

Міненергетики інформує про те, як ідуть справи з «Проблеми 2000 року»

У номер

✔ Київ

...І проведете 75 паралелей, якщо прочитаєте книгу «Державний лад країн світу»

(Початок на 4-й стор.).

Добре, що автор — відомий фахівець з конституційного права, доктор юридичних наук, професор Володимир Шаповал, нині суддя Конституційного Суду України — уникнув якихось політичних оцінок процесів розвитку держав. Так би мовити, сухий фактологічний стиль викладу лише підкреслює і навіть відтіняє всі нюанси моделей державного ладу країн. І це дає змогу самостійно зробити висновки про рівень їхніх демократій. Видання, розраховане на того, хто цікавиться політикою як фахівець, корисне і не для спеціалістів. Крім того, що книга написана доступною мовою, вона містить «ключ», тобто визначення і тлумачення різних термінів і понять, які використовуються в конституційному праві. Монархія і республіка, імпічмент, імунітет і депутатський індемнітет, ради, департаменти і парафії і ще багато чого такого, що використовують держави, аби дати лад своїм країнам. В окремій главі на конкретних прикладах автор розповідає про форми держав у різних їх «іпостасях». Увесь масив інформації, звичайно, важко запам'ятати нефахівцеві, але, без сумніву, його корисно мати, так би мовити, під рукою. З пізнавальної точки зору, а надто — коли збираєшся перетнути кордон якоїсь із 75 країн. Адже краще перед тим знати тамтешні порядки. Та й нашi не завадить перечитати. Це допоможе з'ясувати, хто і за що у нас має відповідати.

А ще вкрай важливо підкреслити: кожна з країн має свою історію незалежності, свої особливості її здобуття. І книга, про яку йдеться, виконала ще й надзавдання. Можливо, автор і не ставив його перед собою. Та все ж враження вона справляє таке: це стисла історія народів і правителів, історія того, як людство прагне незалежності й порядку у власному домі.

✔ Полтава

Місто щасливої долі

Полтава, древня історією і юна своїм духом, святкує ювілей — 1100-річчя з дня заснування. Свято збіглося з 56-ю річницею визволення міста й області від німецько-фашистських загарбників. Тому цими урочистими днями полтавці передусім звертаються зі словами щирої вдячності до своїх визволителів, схиляють голови перед ветеранами війни і праці. Перед тими, хто захищав Вітчизну у воєнне лихоліття, заради дня прийдешнього жертвував своїм життям, піднімав місто з руїн.

Полтава не раз опинялася у вирі воєнного і політичного протистояння, перетинала шлях ворогам, зазнавала жорстоких руйнувань, але не корилась і щораз відроджувалась знову. Саме полтавська земля стала потужним центром формування нації, її духовних цінностей, народжувала непересічні таланти і геніїв. Тут творилися наші мова, література, музика, театр.

Полтаві підготували до ювілею добрі дарунки. Місто невпізнанно оновилося й причепурилося. У мікрорайоні Сади споруджено дитячу поліклініку на 300 відвідувань за зміну, збудовано картинну галерею сучасного мистецтва, шляхопровід до селища Яківці, 3 житлові будинки, кілька храмів. Завершено реконструкцію центрального стадіону «Ворскла», значно оновлено парк тролейбусів і автобусів, за щільністю телефонної мережі місто вийшло на друге місце в Україні.

Сьогодні в парках і скверах міста відбудуться гуляння, спортивні змагання, виставки, концерти, а ввечері небо спалахне феєрверком.

Фото Миколи БЕЗНОСА.

Смерекову хату на крутій горі

придбано сім'ї Ледчаків з допомогою газети Верховної Ради України

Акція «ГУ»: житло потерпілим

Ось у такій хатині тулилися Ледчаки

(Початок на 1-й стор.).

На прохання голови Міжгірської райдержадміністрації Василя Дерича газета взяла сім'ю під свою опіку. Редакційний колектив зібрав з-поміж себе 600 гривень і передав сім'ї. А ще редакція переказала кошти на придбання 20 тисяч штук цегли, аби допомогти Ледчакам збудувати власну хату. Згодом ця ідея трансформувалася в іншу — придбати родині готовий будинок. П'ять тисяч гривень виділяла для цього Міжгірська районна державна адміністрація, але спільних коштів не вистачало.

Хмарка сонця не заступила

Стаття торкнулася сердець багатьох. Не пройшла вона повз увагу і президента Всеукраїнського благодійного фонду «Допомога дітям України» Володимира Сторожука, котрий тривалий час плідно співпрацює з комітетом «Карітас—Третій Світ—Східна Церква». Після повені фонд відправив потерпілим закарпатцям п'ять камінов гуманітарних вантажів, відгукнувшись на біду одним з перших. Допомога продовжує надходити.

Нині цей комітет очолює громадянин Італії — тіролець із провінції Больцано доктор Манфред Шмід. Він же — голова державної адміністрації району Пустерталь, а на громадських засадах — голова парафіяльної ради тірольського села Терентен.

Доктор Манфред Шмід приїхав з далекої Італії на Закарпаття і привіз 2 200 німецьких марок — суму, якої саме й не вистачало для придбання будинку Ледчакам. Майданський сільський голова Михайло Юртин підібрав хату майже в центрі села. Доктор, на жаль, квапився (вдома на нього чекали невідкладні справи) — тож поїхати на Міжгірщину не зміг.

— Нехай облаштовуються, а я в цю сім'ю навідаюся обов'язково. Новоселам треба ж подарунки привезти, — тепло посміхнувся на прощання й додав: — Зима чекати не буде, а я хотів би, щоб сім'я мала і тепло, і затишок...

Сфотографувавшись на згадку в Ужгороді, доктор Манфред Шмід поспішив додому.

«Це й справді наша хата, тату?»

Збираючись у Майдан, перший заступник голови облдержадміністрації Іван Різак запропонував транспорт — мікроавтобус «Тойота»: а раптом треба буде перевозити Ледчаків на місце вселення?

Та й добре. Бо майбутні малі господарі будинку ще його не бачили. Щоправда, вдома ми застали лише двох — восьмикласника Василька та першокласника Іванка. Тринадцятилітня Світланка подалася в гори за худобою, а найстаршенькі — Оксана й Наталочка — тепер біля бабусі на Хмельниччині.

Василько одразу почав перевдягатися у парадніші штани й сорочечку, а Іванко чкурнув поза хату:

— Ви нас хочете віддати у дитбудинок, тому й приїхали?

— Що ти, синку, — ледве заспокоїв хлоп'я батько. —Ми поїдемо дивитися нашу хату.

А вона — на узгірку — для повеней недосяжна. Є хлів, де можна тримати корову, кіз, овець та іншу живність. Збудована із смереки й має дві просторі кімнати, підвал, комору. А сад на подвір'ї такий, яких у Майдані мало. Віття яблунь, груш, слив вгинаються під вагою плодів — уродили ж рясно. А ще — криниця з чистою-пречистою водою — аж зуби ломить. Хазяйка залишає для нових пожильців і ліжка, й ще дещо із хатніх меблів. У хлоп'ят очі загорілися радісно, та водночас проглядався в них сумнів. Василько тихесенько спитав:

— Це й справді, тату, наша хата?

— Наша! Доберемо картоплю на городі та й переберемося сюди.

— Назавжди?

— Авжеж!

Коли діти дізналися, що й школа неподалік — через кладку, і тепер їм не треба буде щодня долати по кілька кілометрів туди й назад від присілку Рудавець до сусіднього села Голятина, де навчаються, то їхній радості не було меж. Іванко висловив її хіба тим, що довірливо притулився до моєї руки... Ця дитяча прихильність була адресована, зрозуміло, і всій редакції «Голосу України», і доктору Манфреду Шміду, і Володимирові Сторожуку, і Василеві Деричу та Михайлові Юртину — всім, хто допоміг родині.

Завідувач відділу у справах сім'ї та молоді Міжгірської райдержадміністрації Ярослав Олесик запропонував главі сімейства:

— Виберіть час, Іване, і приїжджайте у Міжгір'я. Екіпіруємо дітей всім, аби не були гірше за інших.

Джерела доброти невичерпні

Володимир Сторожук поділився ще однією новиною. Коли обласний санаторій радіаційного захисту дітей «Кам'яний Брід», що на Житомирщині, одержав гуманітарну допомогу від доктора Манфреда Шміда, то 14 ящиків з неї — а це 350 кілограмів одягу — передав з оказією (житомиряни допомагають відновлювати в Майдані дороги) для майданців. І шляховики доставили її за адресою.

Джерела людської доброти невичерпні...

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Фото автора.

«Голос України» має ще одних підшефних у післяповеневому Закарпатті. Це Хустська школа-дитсадок у присілку Чертеж, котра залікувала повеневі рани до нового навчального року завдяки й акціонерам Хорольського механічного заводу на Полтавщині, де директором Михайло Міщенко. Акціонери на наше прохання переказали школі всі дивіденди — три тисячі гривень. Чертезьким школярам нині вже нічого не нагадує про страшну повінь.

Хранителька державного вогню

У ці дні виповнюється сто років відтоді, як в Україні розпочалася підготовка заводських, як колись казали, інженерів. Навчальний заклад тепер називається Дніпропетровська металургійна академія. Коли почали розвиватися вугільний Донбас, залізорудний Кривбас і металоливарне Придніпров'я, виник перший у нашій державі технічний вуз, якому судилося стати колискою тисяч і тисяч висококваліфікованих інженерних кадрів.

Перерахувати всіх тутешніх випускників, котрі прославилися самі й прославили Батьківщину своїми досягненнями, — газети не вистачить. Лише сьогодні на одинадцяти факультетах металургійної академії навчається майже 12 тисяч студентів. Авторитет дипломів, отриманих у цій академії, — високий. Усі як один її випускники працевлаштовуються за направленнями та замовленнями підприємств. Українських інженерів-металургів давно визнано у світі.

Отож коли нинішню Дніпропетровську металургійну академію образно називають хранителькою державного вогню, оскільки професія металурга в прямому розумінні належить до вогненних, — це правильно. Бо вітчизняна металургійна наука попереду інших. Факти свідчать: найпрогресивніші і найсучасніші технології і технологічні рішення, що їх запроваджено в металургійному виробництві Німеччини, Франції, Японії і Америки, вперше було розроблено українськими вченими. Близько 12 тисяч свідоцтв та патентів академії зареєстровано в усьому світі.

Інша річ, що на власних заводах та комбінатах ми так і не спромоглися реалізувати їх повною мірою. Але невже й надалі залишатимемося такими недбайливими щодо власних потенційних можливостей? Сьогодні у Дніпропетровській металургійній академії з'явилися нові наукові школи, пов'язані з електрометалургійними технологіями та технологіями виробництва кольорових металів, які нині актуальні. А нові напрями щодо випуску надміцних титану і титаномагнієвих сплавів — взагалі відкриття.

У рамках підготовки до сторіччя академії в Дніпропетровську цього року провели кілька міжнародних наукових конференцій. За їх підсумками розроблено і впорядковано програми найімовірніших шляхів розвитку виробництва металу. З ними, за оцінками експертів, не соромно увійти в наступне тисячоліття.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

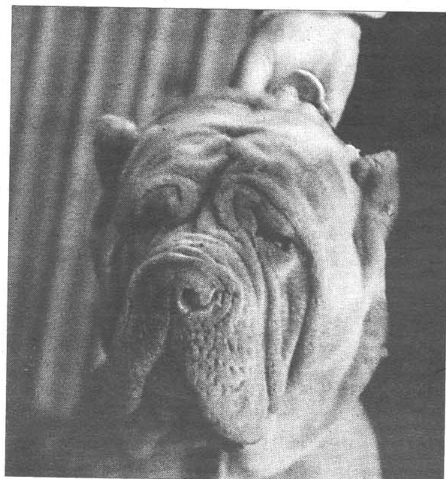

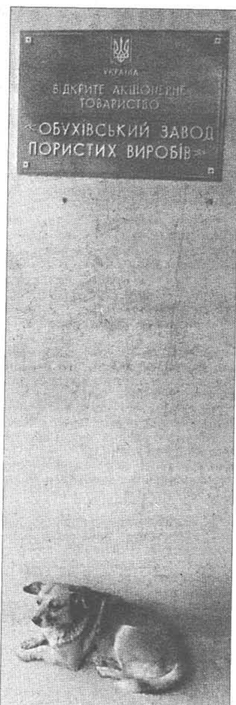

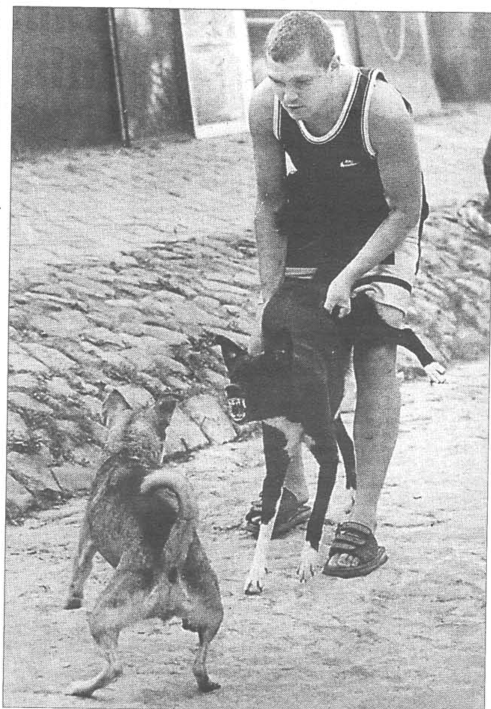

ПЕС: P.S.

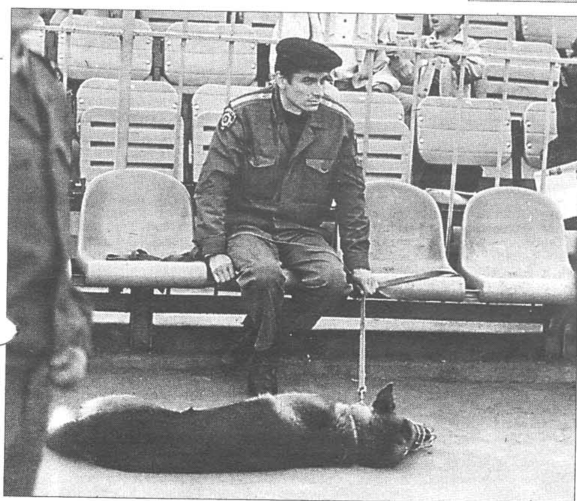

Автор цих рядків недолюблює собак. Він (автор), подаючи інтимні свідчення про себе, більше схильний висловлюватися так, як висловилася одна баришня в листі до бюро знайомств: «жгучая зрелая брунетка, люблю слоней і коней». Але якщо серйозно замислитись над тим, чому я (і не лише я) недолюблюю собак, то ось чому: вони надто схожі на нас у своєму прагненні до взаєморозуміння, відданості, любові й ніжності. Ми-то розуміємо, що подібне прагнення егоїстичне й до добра не веде, і соромимось таких речей. А вони, пси, на відміну від нас, не вміють і не хочуть цього приховувати. А кому з нас це сподобається? Я, приміром, люблю бути кому-небудь по-солдатськи відданим. Але ж можуть і к бісу послати! От я й мовчу, але кожен хороший вірний пес нагадує мені про це, і я кажу йому: «Дурень ти, брате, отаким і здохнеш!» І ще в одному ми схожі. Коли мене раптом кидає якась хазяйка моєї грішної душі (хазяйка тимчасова, але навік незабутня й щоразу остання в житті Світа чи Маруся) — я готовий у розпачі лягти мордою на асфальт на тому місці, де востаннє бачив її. Але те місце на асфальті вже зайняте якимось заплаканим псом, котрого теж покинули. Тьху, соб-бака! Оце написав — і бачу, що писав, либонь, не я, а якийсь котяра. Вони, коти, теж не позбавлені таланту любові та ніжності. Але вони мудріші й не показують цього. Дзуськи, мовляв. Обійдетесь!

Христофор ГРУША.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША та Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Вони надто схожі на нас у своєму прагненні до взаєморозуміння, відданості, любові

Спорт

✔ Футбол

Воротар усім бомбардирам взірець

Першість України. Перша ліга. 11-й тур: ФК «Вінниця» — «Оболонь-ППО» — 0:0. 4000 глядачів. ФК «Львів» — «Поліграфтехніка» — 3:1. 1500. А. Мазур, 31, Семочко, 36 і 55 — Чернишенко, 37. «Нафтовик» — ФК «Черкаси» — 1:2. 2500. Колесник, 45 — Остроушко, 35, Століовицький, 81. На 37-й хв. Карабута («Н») не реалізував пенальті. «Сталь» — «Торпедо» — 3:1. 9000. Манько, 45, Бугаков, 59, Лопаткін, 68 — Коваленко, 76. ЦСКА-2 — СК «Миколаїв» — 3:1. 6000. Пахолюк, 54, Ковальчук, 59 і 84 — Васін, 69. «Полісся» — «Чорноморець-2» — 3:2. 1000. Бондарчук, 37, Паршин, 39, Козакевич, 64 — Ворона, 42, Сагалюк, 84. «Явір-Суми» — «Закарпаття» — 1:0. 2100. Бермудес, 75. «Волинь» — «Металург» — 1:0. 1200. Бурч, 8, з пенальті. Матч «Шахтар-2» — «Динамо-2» перенесено.

Алчевський стадіон давно не збирав у будень таку аудиторію: 9 тисяч глядачів. За їхньої підтримки футболісти «Сталі» з перших хвилин організували кілька гострих атак воріт торпедівців. Та швидкий гол не відбувся. Лише наприкінці першого тайму Манько зумів відкрити рахунок. А у другій половині гри «Сталь» «дотиснула» запоріжців.

Однак відірватися від ФК «Черкаси» їй не вдалося. Черкаська команда переграла в Охтирці «Нафтовик», який доклав чимало зусиль для перемоги. Вона вислизнула з рук господарів не на 81-й хвилині, коли Столовицький забив переможний гол, а набагато раніше: у першому таймі досвідчений Карабута не реалізував пенальті. І футболісти «Нафтовика» зніtилися...

До речі, майстерності пробивання одинадцятиметрових ударів форвардам варто було б повчитися у... воротаря «Волині» Бурча. Він уже вкотре переграв свого колегу —цього разу з нікопольського «Металурга». Цей удар і приніс перемогу волинянам, які непомітно підкралися до трійки лідерів.

Ось як розташувалися команди в турнірній таблиці: «Сталь» — 27 очок, ФК «Черкаси» — 24, «Закарпаття» —17, «Волинь», ФК «Львів», «Шахтар-2», «Торпедо» — по 16, ФК «Вінниця» — 15, «Полісся», «Динамо-2», СК «Миколаїв», «Металург» — по 14, ЦСКА-2 —12, «Нафтовик», «Поліграфттехніка» — по 10, «Явір-Суми» та «Оболонь-ППО» — по 9, «Чорноморець-2» — 5. Матчі 12-го туру відбудуться 29 і 30 вересня.

✔ Баскетбол

Суперлігу розширено

Голова Держкомспорту України Олександр Волков та президент Федерації баскетболу України Володимир Горбулін прийняли рішення: "як виняток" допустити БК «Київ» до участі в чемпіонаті країни в Суперлізі. Участь нового колективу, де зібралися майстри високого класу, у головному українському змаганні має сприяти лішій підготовці національної збірної до поєдинків відбіркового турніру чемпіонату Європи-2001. У зв'язку із збільшенням кількості команд у Суперлізі сталися певні зміни в структурі чемпіонату. Він пройде в чотири кола з роз'їздами (спарені матчі), а потім у серії «плей-оф» визначається чемпіон і призери.

✔ Хокей

Мирні «розборки»

Київський «Сокіл» провів два календарні поєдинки чемпіонату СЄХЛ. У Мінську українці двічі зіграли внічию з місцевим клубом «Тівалі» — 3:3 і 4:4. Учасники змагання поки що зіграли різну кількість зустрічей. А турнірна таблиця має такий вигляд: «Тівалі» — 12 очок, «Сокіл» — 11, «Металургс» (Лієпая) — 6, «Беркут-ППО» (Київ) — 5, «Полімір» (Новополоцьк), «Ірбіс» (Київ) — по 3, «Юність» (Мінськ), «Німан» (Гродно) — по 2.

✔ Теніс

За Кубок Девіса

Учора в Києві на кортах «Наука-Спорт» стартував матч Кубка Девіса (Євро-Африканська зона першої ліги): Україна — Ізраїль. Першими на корт вийшли другий номер нашої команди Андрій Рибалко та лідер ізраїльтян Харел Леві. Поєдинок завершився перемогою Леві.

На знімку: *на корті Андрій Рибалко.*

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Салат-коктейль з креветками (ціна 55 грн. 80 коп.)

Ресторанна критика

... На їхньому шляху трапляється непомітний ресторанчик, і вони, припинивши суперечку, вирішили перекусити. Спочатку замовили салат-коктейль з креветками (55 грн. 80 коп.), черепаховий суп (30 грн.), копченої рожевої оленини (75 грн.). Контрапунктом цієї вечері стали крабові клешні, фаршировані м'ясом краба з рисом і солодким перцем, під соусом із креветок, білого вина і вершків (70 грн.) та велика тарілка з клешнями крабів, раків, тигрової креветки, каракатиць і мідій (110 грн.). На десерт подавали великий і соковитий кизил у свіжому вигляді (18 грн.) Із випивки — гарне вино (85 грн. за пляшку).

Вправившись з вечерею та запаливши, вони продовжили розмову, суть якої зводилася до того, що Верховна Рада прийняла необґрунтоване та популістське рішення, встановивши з 1 жовтня 1999 року мінімальну пенсію за віком у розмірі 55 грн. Адже нинішня складна економічна ситуація і так потребує додаткових витрат, хоча б на погашення зовнішніх боргів. І це тоді, як з 1 вересня 1999 року пенсії збільшено на 3—10 грн.

Як мовиться, живи й радій. У цей час офіціантка принесла каву, і розмова перейшла на механізми фінансових потоків в енергетиці...

* * *

Радіючи всебічному «соціальному захисту» та перспективі отримати хоча б заборговане, повз респектабельних ресторанів та магазинів бредуть пенсіонери, обвішані торбами із дешевими овочами та медалями за бойові і трудові заслуги. У більшості із них весь бюджет сім'ї менший від суми, що її тратять на одне лиш куриво ті, хто сидить по інший бік реальності. І ці люди, переобтяжені комунальними платежами, шалено бояться зайвих трат. Вони, майже за Селіном, бачачи вартість одного костюма, наприклад, німіють від жаху. І не вірять, невже президенти, міністри можуть дозволити собі купувати одяг? Переведіть ціну одного костюма в калорії — це ж можна майже рік жити, милуватися Дніпром, платити за телефон, відвідувати музеї...

На їхню думку, одяг, очевидно, нині купують лише божевільні. Це ж скільки картоплі, моркви, вермішелі можна купити...

Це не сміттєбаки обстежувати у пошуках чого-небудь. Щоправда, навіть не до всіх сміттєбаків вони мають доступ. Наприклад, на Десятинній, 10 у Києві його охороняють не гірше від адміністрації Президента. А там, певно, багато чого можна знайти.

* * *

То що робити Президенту України? Уся динаміка і недоїмка, обґрунтована Кабінетом Міністрів, вказує на те, що він має накласти вето на це «популістське рішення» Верховної Ради — мінімальна пенсія у розмірі 55 гривень — це надто велика розкіш для пенсіонера. Адже уряд і так не знає, як погасити існуючу заборгованість — близько 2 мільярдів гривень. Але, з другого боку, 3 мільйони пенсіонерів, які нерегулярно отримують трохи більше 40 гривень на місяць, також не знають, як жити далі. Так само, як інші 5 мільйонів, котрі теж нерегулярно отримують трохи більше 60 гривень. І збільшення мінімального розміру пенсії їм потрібне не для того, щоб замовити у ресторані салат-коктейль з креветками.

* * *

Розуміємо, що у відповідь уряд намалює безліч графіків та діаграм, які обґрунтовуватимуть відсутність коштів для підвищення пенсій. Буде вказано, що нині важко фінансувати навіть мінімальну пенсію за віком у розмірі 24,9 гривні, визначену указом Президента від 28 червня 1999 року. Що сьогодні й так бюджет Пенсійного фонду становить 13 мільярдів гривень, який навряд чи буде виконано повністю. То де ще взяти 9 мільярдів гривень, передбачених цим законом? Утім, за іншою версією ця сума чи не вдвічі менша. Зрештою, годі дискутувати, холоне черепаховий суп.

Сергій ЛАВРЕНЮК.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Секвеструвати не можна

Профіцит — не що інше, як окозамилювання, але він потрібний для того, щоб засвідчити перед кредиторами свою платоспроможність. І не більше

(Початок на 1-й стор.).

Профіцит — це непрофесійно

Відмовляючись підписувати закон України, який істотно змінює правила бюджетної гри на 1999-й, а отже, і на рік наступний, Президент України ніби запевняє, що і йому властиве логічне мислення. Мовляв, я ж вас попереджав, що державний бюджет надалі має формуватися на новій законодавчій базі. Водночас міністр фінансів Ігор Мітюков від імені уряду переконує: це потрібно для насичення доходної частини бюджету, проект якого на наступний рік передбачає півмільярдний профіцит, тобто перевищення доходів над видатками, які фінансуються (див. таблицю) абияк і вряди-годи.

Ніде правди діти: зменшення бюджетних надходжень спостерігається за усіма групами податків за винятком прибуткового — з громадян і плати за землю. Та й не може бути інакше, бо доходи промисловості та сільського господарства скоро можна буде порахувати без допомоги комп'ютера, на папері — у стовпчик. А полічити реальні доходи громадян вже вистачить і пальців однієї руки. У декого може виникнути запитання, а до чого тут доходи громадян? Бо їх зниження, скажімо, зумовлює скорочення попиту на продукцію легкої промисловості. Вона, сердешна, залежить від нас, так само як і бюджет залежить від її доходів, а ми — від бюджету.

Від міцності отакої єдності усіх виробничих галузей і соціальної сфери залежить дуже багато: добробут сім'ї і самопочуття економіки в цілому, збалансування державного бюджету. А в нашому випадку — ще й виконання наступного року боргових зобов'язань перед Заходом на дивовижні 3,3 млрд. доларів. Приймаючи бюджетну резолюцію, де видатки бюджету становлять лише 28—30 відсотків від рівня ВВП, депутати, схоже, не могли в це повірити, а урядові забракло сміливості розтлумачити, чим і кому загрожує невиконання країною своїх боргових зобов'язань. Хоч як крути, а основний тягар з виплати усіх боргів лежить на плечах платників податків.

Добрий тато?

Що вищі борги уряду — то дедалі жорсткішим стає його фіскальний пресинг, безжальнішим — податкове законодавство.

Перерахунок на гривні, наприклад, ставок податків з власників транспортних засобів та інших самохідних машин, згідно з новим законодавством, свідчить, що на трактори вони зростають у 1,6 разу, а на вантажівки — у 5—10 разів. Тільки від принциповості народних депутатів, які дискутують з урядом, схоже, залежить: забиратиме держава 20 відсотків амортвідрахувань підприємств чи ні. Або чи виграє Державна податкова адміністрація боротьбу за цілковитий контроль коштів на банківських рахунках. І т. д., і т. п.

Уряд заплющує очі на бюджетну резолюцію, подаючи в парламент проект державного бюджету з профіцитом у півмільярда гривень. Але і проект, і поправки та зміни до Закону «Про державний бюджет на 1999 рік» не дозволяють йому коригувати бюджетні витрати на власний розсуд і встановлюють додаткові — на вугільний сектор.

Це стає предметом жорсткої суперечки між Президентом і парламентом. Усі розуміють: профіцит — не що інше, як окозамилювання, але він потрібний для того, щоб засвідчити перед кредиторами свою платоспроможність. І не більше. У червні Мінфін схиляє голову перед банком ING Barrings, погоджуючи перенесення погашення 80 відсотків кредиту на лютий 2001 року шляхом випуску єврооблігацій у німецьких марках під 16(!) відсотків річних. Видатки бюджету у векселях того місяця становлять 1,3 відсотка від рівня валового внутрішнього продукту! Позичаючи у НБУ гроші для розрахунків з кредиторами, Мінфін ініціює емісію платіжних засобів, яка набуває перманентного характеру. Гривня хитається у валютному коридорі. А в серпні Нацбанк за традицією на добровільних засадах фактично примушує комерційні банки погодитися на конверсію чергової порції урядових цінних паперів. Якби уряд був державі за батька, його будь-який суд вже позбавив би батьківських прав. Це — для повноти уяви. Але уряд ніяк на батька не тягне, а державний бюджет (з профіцитом чи без — байдуже) брати на поруки вже не йому, а комусь іншому, хто прийде після президентських виборів. До речі, з цієї причини він зробить усе можливе і навіть неможливе, щоб вибори було профінансовано на всі сто. З кишень платників податків.

Григір ЧОРНИЙ.

Видатки державного бюджету в першому півріччі 1998 та 1999 років

	1 півріччя 1998		1 півріччя 1999	
	млн. грн.	як % ВВП	млн. грн.	як % ВВП
Загалом видатків	8455	19%	8154	15%
Державне управління	408	0,9%	414	0,8%
Соціальний захист населення	893	2,0%	839	1,5%
Соціально-культурні заклади	685	1,5%	620	1,1%
Народне господарство	1501	3,4%	1436	2,6%
Оборона, правоохоронна діяльність	1223	2,7%	1376	2,5%
Обслуговування державного боргу	1225	2,7%	1571	2,9%
Чорнобильський фонд	736	1,6%	700	1,3%
Інші видатки	1784	4,0%	1198	2,2%

Степан з Почаєва вернувся?

Ця історія вразила всіх мешканців Мончинець і не тільки...

Очевидне — неймовірне

Ковальчук Степан Тихонович народився 24 серпня 1923 року в бідній селянській родині. Був віруючим, надто вразливим. Любив своє рідне село, мріяв жити довго, працювати, мати сім'ю.

Однак доля розпорядилася по-своєму. Почалася війна...

Селом рознеслося, що набирають хлопців і дівчат на роботу до Німеччини. В першу партію юнак не потрапив. Після того вирішив посповідатися в Почаївській лаврі. Мама взяла сина в далеку дорогу. Йшли пішки через Ланівці сусідньої Тернопільської області. По дорозі вперше побачили звірства фашистів — свіжі єврейські могили, политі кров'ю. Жахлива картина дуже вразила вісімнадцятирічного Степана.

«Якщо поїду в Німеччину, то й зі мною таке лихо станеться. Хочу жити. Треба десь заховатися. Але ж де?» — так роздумував юнак, повертаючись після сповіді додому.

І надумав:

— Йдіть додому. Якщо хтось запитає про мене, то скажіть, що я залишився в Почаєві при монастирі.

Степан переховувався недалеко від села в Терешківському лісі. Ходив поміж дерев, але не зустрів ні партизанів, ні німців. Згодом вирішив повернутися в рідне село.

Мама мовчала, а сестра Меланія просила, щоб брат не ховався від людей, бо як дізнаються вороги, то сім'ї доведеться відповідати. Брат розповів сестрі почаївську версію, мовляв, на війні все буває... Та погодилася, і про все розказала сусідам.

Сталося це восени 1942 року. Так почалося незвичайне життя юнака. Влітку — на горищі, взимку — на печі...

Вже й німці покинули село, а Ковальчук боявся вийти зі схованки. Знав, що на фронті загинуло дуже багато односельчан. З'явиться на люди — будуть судити.

Важко захворів, боліло у правому боці. Холодна тоді була весна. Хто ж дасть солдатові кожуха?..

Вирішив не показуватися нікому. Він не хотів нормального людського життя, а жив по-своєму... наче в двох тюремних камерах.

Тільки 1975 року, коли померла мати, вночі Степан вперше вийшов на подвір'я, обійшов обійстя. І знову піч, горище. На печі вмонтував електролампочку низько над головою, щоб ніхто не бачив відблиску світла.

Переписував і робив власноручно церковні книги, в основному про передбачення пророків. Читав газети, допомагав сестрі. Одяг сестра не купувала в магазині, аби не видати присутності в хаті брата, шила сама.

Меланія — віруюча. Завдяки їй відродилася церква в сусідніх Пилипах. Парафіяни обрали її дячихою. Звіти про доходи церкви писав Степан, бо сестра була неписьменною.

Йшли роки... Жили бідно. Коли сестра була відсутня, Степан готував скромну їжу: крупник, юшку, картоплю. Був хліб. А чого ще треба бідній людині.

Цього року сестра важко захворіла. Лікарі сказали, що виразка шлунку. Але брат бачив, що в неї швидше за все рак. Меланія була прикута до ліжка. Вдень приходили родичі, знайомі, сусіди, а вночі доглядав Степан. Перед смертю сестра попросила: «Братику, йду до Господа нашого. Пробач мені за все. Вийдеш до людей тільки тоді, коли помру. Вони тебе зрозуміють. Не роби тривоги, щоб поголос не пішов селом до моєї смерті. Хочу спокійно померти».

Сестру поховали з почестями. В Пилипах панахиду відправляли чотири священики. А на печі лежав і плакав брат.

8 вересня був поминальний обід. Через день прийшли двоюрідна сестра Антоніна Петрушенко, сусідка Олена і... побачили старого, немічного, горбатого дідуся.

Старий розказав про своє життя від 1942 року до цього дня. Селом Мончинцями розлетілася новина: Степан Ковальчук з Почаєва вернувся.

— Судіть мене, далі не можу так жити..

З головою районної ради Василем Кравчуком, з сільським головою ми понад дві години розмовляли зі старим, глухим, хворим чоловіком. Він показав місця власного ув`язнення: піч, горище.

— Чого ж ви не вийшли раніше?

— Боявся людей. Читав про схожий випадок у газеті, тільки там чоловік переховувався 45 років...

Кого і за що судити? Боявся німців — вороги, смерть. Боявся своїх — зрада, тюрма, а за нею смерть... Дизертир? Так!

Але чи потрібно було стільки років ховатися від людей?

Судити... Із 76 років 57 він уже відбув «покарання». Власне. Степан Тихонович тепер матиме паспорт — допоможе місцева влада. Якщо буде потрібно, влаштують у будинок для престарілих. Та він цього поки що не бажає. Бо є ще запаси вугілля, дров, гарна вродила городина. Допомагають сусіди.

...Коли ми прощалися, Степан Тихонович казав, що дуже хоче, щоб прочитали книгу пророків, яку він сам переписав і зробив.

— Я, як той монах, відбув відчуження від людей в пустелі...

Василь ЧЕРНОВ,
редактор районної газети «Красилівський вісник».
Хмельницька область.

Оголошення

Астрологічний прогноз

на 27 вересня — 3 жовтня

ОВЕН. Ви опинитеся у приємному оточенні, з симпатичною і навіть коханою людиною. Матимете успіх там, де треба налагодити стосунки для майбутньої роботи і домовитися про співпрацю. Помиритеся з тими, з ким посварилися влітку.

ТЕЛЕЦЬ. Жінкам після тривалого очікування буде легко приймати рішення і робити вибір. Ви помиритеся з кимось із колег і підлеглих. Захочете зробити перестановку в оселі або на робочому місці. У вівторок будьте обережні, не вплутуйтесь у конфлікт.

БЛИЗНЯТА. На вас чекає веселий колектив. У середу, четвер або п'ятницю познайомитеся з гарною людиною. Дочекаєтеся потрібного дзвінка або повідомлення. В особистих справах повернетеся до вихідної точки і оціните все по-новому.

РАК. Ви можете успішно згладити міжособистісні і сімейні конфлікти. Для багатьох ви станете джерелом тепла і розуміння. Повернуться гроші в сім'ю, і будуть зроблені корисні придбання. Тому зможете матеріально підтримати когось з найближчого оточення.

ЛЕВ. Збільшиться число зустрічей і поїздок. Поновляться особисті зв'язки, з'являться нові знайомі, з якими потоваришуєте. Можете стати «третейським суддею» в офіційному або родинному конфлікті. У понеділок і вівторок будьте обережні — можна травмуватися.

ДІВА. У коханні, нарешті, отримаєте «речові докази». Виграєте і порадієте приємному сюрпризу в середу або п'ятницю. З задоволенням повернетеся до роботи, яку виконували раніше. Вирушите в те місце, де вже були у липні чи серпні. Не ризикуйте у вівторок.

ТЕРЕЗИ. У жінок буде дуже багато спокуси, а у чоловіків — багато варіантів і подружок. Тому ви будете непостійними у бажаннях і нестійкими у своїх рішеннях. Почнете посередницьку діяльність і втягнете в коло своїх інтересів багатьох людей. З середи по п'ятницю все принесе користь.

СКОРПІОН. Протягом літа у житті Скорпіонів не все виходило гладко і за планом. Проте не відступайте — тепер вам йдуть назустріч. Переключайтеся на приємну роботу або на щось емоційне або творче. Тоді ваш розум знову запрацює глибоко та інтенсивно.

СТРІЛЕЦЬ. Нарешті, ви почуєте добрі слова і радісні звістки. Познайомитеся з цікавою людиною, в потрібний момент дістанете підтримку від авторитетної особи. Можете повернутися до поїздки, яку запланували влітку. Однак у четвер плани можуть різко змінитися, доведеться діяти швидко і рішуче.

КОЗЕРІГ. Жінка-Козеріг щвидше за все наважиться прийняти пропозицію про шлюб, а чоловік домовиться з начальством про посередницьку роботу. Нову роботу та умови договору краще обговорити з середи по п'ятницю. Шукайте і знайдете людину, яка має потрібну для вас інформацію і зв'язки.

ВОДОЛІЙ. Здебільшого жінки-Водолії плаватимуть на хвилях власних маленьких радощів. У середу і п'ятницю опинетесь у парі з тією самою людиною, що й місяць тому, в четвер — у колі нових людей. З втішним результатом або примиренням закінчиться судова справа.

РИБИ. Тільки у вас майже весь особистий час буде присвячено важливій особі. Цього разу ви швидко погодитесь і справа владнається. Знову почнете обговорювати грошові питання і втілювати проект, призупинений влітку. У суботу і неділю можете загубити гроші або особисті речі.

Малюнок Володимира ВАСЬКОВЦЕВОЇ.

Фото з конверта

Бабине літо в осінніх помідорах.

Фото Наталії ЯРЕМЕНКО.

Київ.

Народний календар

Вересень пахне яблуками, а жовтень — капустою

26 вересня — Корнелія Сотника. Природа лаштується до зимової сплячки. Як Корнелій скаже, так зима покаже.

27 вересня — Воздвиження, Здвиження, Чесного Хреста. Вважається, що цього дня остання птиця відлітає в ірій, а гаддя ховається в листя і залізає в землю, щоб перебути зиму.

30 вересня — Віри, Надії, Любові та їх матері Софії. Жінки цього дня не починали жодної важливої роботи.

1 жовтня — Ярини. Цей день ще називали «журавлиним летом». Якщо на Ярини відлетять журавлі, то через два тижні чекай морозів.

Прикмети вересня

Калина рано зачервоніла — на ранню й люту зиму. Якщо журавлі пізніше від звичайного відлітають в ірій та ще й за західного вітру — зима запізниться. Восени довго не зникають мухи — осінь буде затяжною і сніг ляже пізно. Якщо осінь багата на гриби — зима буде тепла. Якщо дощової ночі сова часто пугикає — завтра буде добра погода.

Неначе й справді рай ...

Оздоровниці

Тут є гора високая, і гай попід нею, і річечка, в якій вода, мов скло, блищить. От тільки верби схилилися не дві — їх, зеленокосих, величенька сімейка. Й вони не журяться — бо сміх і гамір людей, що відпочивають у санаторії «Кооператор», лунає у цій справді райській місцині зранку до вечора. Поруч — відкритий басейн з термальною кремнієвою водою, а плавати в ній охочих багато, особливо — дітей. Вони знайшли і притулок, і тепло, яких позбавило їх повеневе лихо, дощенту зруйнувавши рідні оселі.

— Дев'ять років минає, як уклали угоду з Київською міською адміністрацією на оздоровлення, й кияни мають у нас свої, так би мовити «броньовані», місця, — розповідає головний лікар санаторію Василь Маркович. — Поправляють своє здоров'я й закарпатські «чорнобильці» — ті, кого відселили із радіаційних територій на Закарпаття, та ліквідатори катастрофи. А в липні ми приймали гостей з Румунії, Голландії, Шотландії, Польщі — студентів, котрі зібралися на спільний семінар, який проводив юридичний факультет Ужгородського державного університету. Відпочивали у нас і діти з Ізраїлю. Маємо стоматологічний кабінет, свою біохімічну лабораторію, ультразвукову діагностику. Спільно з науково-практичним об'єднанням «Реабілітація», яке очолює прекрасний знавець справи Іван Лемко, проводимо дослідження щодо впливу мінводи на лікування щитовидної залози, захворювань крові та урологічних. Якщо б вирішилося питання з добудовою нових корпусів, що вже доведені до 60-відсоткової готовності, на базі нашої оздоровниці можна було б створити потужний урологічний центр. Тож мали б ще 250 комфортабельних місць. Не можемо добудувати й восьмимісний корпус гостинного типу з номерами «люкс», сауною, більярдною, баром та гаражами для автомобілів, бракує 600 тисяч гривень. Умови добудови для тих, хто допоміг би коштами — п'ятдесят на п'ятдесят.

Не маємо головного болю з наповнюваністю оздоровниці, бо, вона лише в двадцяти кілометрах від Ужгорода й має надійне автобусне сполучення. Путівки для дорослих на 24 дні коштують 650 гривень, для дітей — 450. Харчування у нас шестиразове.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Кросворд «Зелений»

По горизонталі: 1. Поетична назва всього, що росте і квітує, а ще — наймення восьмої літери нашого давнього алфавіту. 3. Одиниця радіоактивності. 5. Дерево чи кущ, якому моляться. 7. Трава-лікар, що супроводжує нас на всіх дорогах. 9. Зернова культура. 10. Черевики, видовбані з дерева. 11. Вишня — символ Японії. 13. Українська назва кип'ятку для заварювання трав. 14. Дієтична страва з фруктів, ягід тощо. 15. Величезні племена у Праукраїні, мистецтву яких притаманний звіринно-рослинний стиль. 16. Японське місто, назва якого означає «святе місце». 17. Їстівна рослина. 20. Стержень для закріплення гайки на плузі, у возі тощо. 22. Дівчина у романі Ю. Бондарєва «Берег». 23. Материк без трав і дерев. 24. Цикл лікувальних процедур. 25. Індонезійський острів, відомий кокосовими пальмами та каучуконосами. 26. Індіанський народ, який обожнював маїс.

По вертикалі: 1. Лікарська рослина, що збуджує апетит. 2. Письменник, у творах якого — мальовничі краєвиди Карпат. 3. Шапка дерева. 4. Фігове дерево. 5. Касатик, декоративна рослина. 6. Зрошувальні заходи в лісі. 7. Селище на Дніпропетровщині, відоме майстрами квіткового розпису. 8. Родичка лободи, що містить ефірну олію. 11. Всюдисуща трава, застосовувана при запаленні нирок. 12. Зовнішній вигляд рослинних угруповань. 18. Вічнозелена рослина, жовтий порошок якої — спори — має чудові лікувальні властивості. 19. У фрігійських міфах бог родючості, відповідає фінікійському Адонісу. 21. Осінній сорт яблук з відомим ароматом. 22. Рай, квітучий куточок.

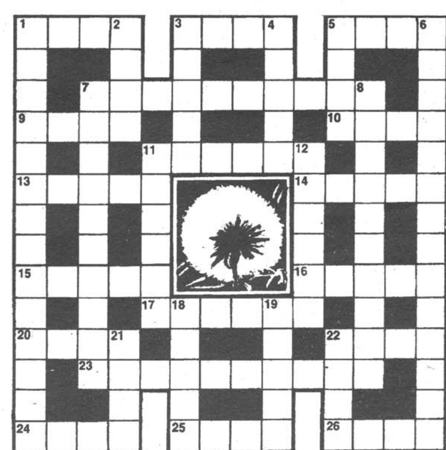

Відповіді до кросворда, надрукованого 18 вересня

По горизонталі: 1. Ребров. 6. Самчук. 8. Арати. 9. Офелія. 10. Брегет. 11. Гієна. 12. Акант. 15. Дичко. 17. Бар. 19. Терпило. 20. Оболонь. 21. Гад. 23. Стопа. 25. Древо. 28. Пласт. 30. Мармур. 31. Рапорт. 32. Сірко. 33. Кортик. 34. Донцов.

По вертикалі: 1. Робота. 2. «Руслан». 3. «Варяг». 4. «Гальєга». 5. Сирба. 6. Мікени. 7. Кастро. 13. Кнехт. 14. Триба. 15. Дрозд. 16. Канів. 17. Бог. 18. Род. 22. Ататюрк. 23. Самбук. 24. Поміст. 26. Рєпнін. 27. Острів. 28. Пріск. 29. Тріод.

Редактор номера Віталій СУДДЯ.
Анатолій ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора).
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 236694.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311178.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України